

ตำนานหนองไผ่

เรียบเรียงจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ โดยผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก

โดย

เทศบาลตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

คำนำ

สังคมไทยปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม ทั้งนี้เพราะอิทธิพลของวัฒนธรรมต่างสังคมทั้งวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร การคมนาคม และวัตถุอื่นๆ ทำให้การแพร่กระจายของวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปสู่อีกสังคมหนึ่งเป็นไปได้โดยง่าย รวดเร็ว และดำเนินต่อไปอย่างกลมกลืนจนแทบไม่รู้สึกรู้สีกตัว หากภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชนในท้องถิ่นไม่ร่วมมือกันในการทำนุบำรุงไว้ ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นกำลังจะถูกกลืนเลือนและอาจจะถูกกลืนหายไปจากสังคมไทยจนหมดสิ้น ประวัติความเป็นมาของชุมชนหนองไผ่อาจสูญหายไปกับกาลเวลา

ด้วยความตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว เทศบาลตำบลหนองไผ่จึงจัดทำโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุโดยผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึกขึ้นเพื่อต้องการให้เยาวชนรุ่นหลังได้ตระหนักถึงความสำคัญและทราบประวัติศาสตร์ของชุมชนหนองไผ่ ทั้งทางด้านภูมิประเทศ เศรษฐกิจ สังคม ศิลปวัฒนธรรมและประเพณีตั้งแต่เริ่มตั้งชุมชนจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุในชุมชนได้มีโอกาสพบปะพูดคุย แสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมร่วมกันอันเป็นการส่งเสริมสุขภาวะที่ดีให้แก่ผู้สูงอายุอีกด้วย โดยเชิญผู้สูงอายุที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในยุคแรก รวมทั้งพ่อค้าประชาชน ข้าราชการเกษียณที่อาศัยอยู่ในชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งหมด 11 ชุมชน เป็นผู้เล่าประวัติความเป็นมาของชุมชนหนองไผ่ นักเรียนโรงเรียนหนองไผ่จดบันทึก จากนั้นให้ครูภาษาไทยและผู้นำชุมชน ประชุมหาข้อยุติ เรียบเรียง สรุปเป็นตำนานให้ใกล้เคียงกับเหตุการณ์มากที่สุด แล้วจัดทำเอกสารเป็นรูปเล่ม มอบให้หน่วยงานราชการ โรงเรียน ห้องสมุด เพื่อให้อนุชนคนรุ่นหลังเด็กและเยาวชนได้ศึกษาค้นคว้าสืบต่อไปในอนาคต

เทศบาลตำบลหนองไผ่ ขอขอบพระคุณสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพชรบูรณ์ที่ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณ ขอขอบคุณคณะครูและนักเรียนโรงเรียนหนองไผ่ ผู้เกษียณอายุราชการในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ ท่านผู้สูงอายุในชุมชน คณะผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ และคณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหนองไผ่ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ช่วยดำเนินการจัดกิจกรรมตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ โดยผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึกจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้ทุกท่านและครอบครัวจงประสบผลสำเร็จในสิ่งที่มุ่งหวังไว้ทุกประการ

เทศบาลตำบลหนองไผ่

กันยายน 2556

สารบัญ

	หน้า
ตำนานหนองไผ่	1
ภาคผนวก ก	6
ภาพหนองไผ่ในอดีต	7
ภาคผนวก ข	12
บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่ตามโครงการสร้างสุขภาวะ ให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”	13
ภาคผนวก ค	41
ภาพประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินงาน	42
ภาพจัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่ชุมชนที่ 1 ชุมชนที่ 2 และชุมชนที่ 4	43
ภาพจัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่ ชุมชนที่ 3 ชุมชนที่ 6 และชุมชนที่ 8	45
ภาพจัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่ชุมชนที่ 5 และชุมชน 7	47
ภาพจัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่ชุมชนที่ 9 ชุมชนที่ 10 และชุมชนที่ 11	49
ภาพจัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่จากผู้ประกอบ อาชีพค้าขายในตลาดหนองไผ่ ณ มูลนิธิหนองไผ่สงเคราะห์	52
ภาพพิธีเปิดการจัดกิจกรรมตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”	55
ภาคผนวก ง	63
บทประพันธ์ : ตำนานหนองไผ่	64
คำขวัญอำเภอหนองไผ่	64
ภาคผนวก จ	65
รายชื่อผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่ผู้เล่าประวัติความเป็นมาของชุมชนหนองไผ่	66
คณะทำงานโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”	68
ภาคผนวก ฉ	
สำเนาโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”	
รายชื่อผู้เข้าร่วมเวทีสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”	

15 สิงหาคม 2556

ตำนานหนองไผ่

เรียบเรียงจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุโดยผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก

.....

สมัยก่อน บริเวณหนองไผ่เดิมเรียกว่าโคกหมาหิว หรือทุ่งหมาหิว ตำบลกองทุล อำเภอวิเชียรบุรี มีลักษณะเป็นเนินหรือโคกเป็นป่าดงดิบ มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ เป็นป่าหนาทึบมาก มีป่าเต็ง ป่ารัง ป่าเพ็ก ป่าไผ่ และพันธุ์ไม้นานาชนิดมีสัตว์ป่าอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก มีทั้งสัตว์ใหญ่สัตว์น้อย มีช้าง เสือ หมูป่า หมีแก้ง กวางเลียงผา ลิง ชะนี หมาจิ้งจอก และสัตว์อื่น ๆ แทบทุกชนิดเยอะแยะมากมายเป็นแหล่งล่าสัตว์และหาสัตว์ป่า ไม่มีบ้านผู้คนอาศัยอยู่

คำว่า บ้านหนองไผ่ มีที่มาจากภายในบริเวณหมู่บ้านมีหนองน้ำเดิมเป็นหนองข้างนอนในสมัยโบราณจึงเกิดเป็นแอ่งน้ำหรือหนองน้ำเล็ก ๆ มีต้นไผ่ขึ้นล้อมรอบมีช้าง เสือ และสัตว์ป่านานาชนิดเข้าไปกินน้ำ ช่วงแรกมีบ้านเรือนอยู่ 7 หลัง เมื่อมีผู้คนอพยพเข้ามาอยู่มากขึ้นจึงเรียกกันต่อ ๆ มาว่า บ้านหนองไผ่ต่อมามีการขุดขยายให้ใหญ่และกว้างขึ้นเรื่อย ๆ เพื่อใช้อุปโภคและบริโภคชาวบ้านมักเรียกว่า สระกลาง โดยบริเวณที่เป็นหนองน้ำนั้นเดิมเป็นที่ของตาทอง สีหาสังข์ (ปัจจุบัน มีชื่อเรียกว่า สระหลวง เทศบาลตำบลหนองไผ่ปรับปรุงเป็นสถานที่พักผ่อนของประชาชน อยู่ติดกับธนาคารกรุงไทย ด้านทิศเหนือ)

บริเวณสระหลวงหนองไผ่ในอดีต

ประมาณปี พ.ศ. 2481 หนองไผ่เริ่มมีผู้คนอพยพเข้ามาจับจองที่ดินเป็นที่ทำกิน ทำไร่ ทำนา โดยใช้วิธีตัดไม้ ถางป่า เพราะเห็นว่าเป็นพื้นที่อุดมสมบูรณ์แรกๆ มาจากตำบลกองทุลและตำบลท่าแดงหลายครอบครัว ต่อมา มีผู้คนอพยพเข้ามาอยู่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เช่น มาจากอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย จังหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดสระบุรี จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดอ่างทองเพื่อบุกเบิก ถางป่า จับจองที่ดินทำกินยังไม่มีเอกสารสิทธิ์ ใครถางป่าได้มากก็ได้ครอบครองที่ดินมาก ใครอยากทำนา ก็ไปถางป่าไผ่สำหรับทำนา บางรายมีเงินมากก็จ้างถางป่าราคาไร่ละ 30 บาท บางรายก็แบ่งขายต่อราคาไร่ละ 100 บาท เพราะจะได้มีเพื่อนบ้านมาอยู่ใกล้กันบางรายก็เข้ามารับจ้างเลื่อยไม้ รับจ้างถางป่า บางรายมาขายของ ขายสินค้า เหตุผลสำคัญที่มีผู้อพยพเข้ามาอยู่ที่หนองไผ่ก็เพื่อจับจองที่ดินทำกินบริเวณหนองไผ่ (สระหลวง) มีคนปลูกบ้านเรือนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก ตรงที่ตั้งอำเภอเป็นป่าบริเวณตลาดนายมานิตย์ก็เป็นป่า เป็นบ่อลูกรัง มีถนนดินลูกรังเล็ก ๆ มีป่าไผ่ปกคลุมทั้งสองข้างทาง

อาชีพของคนส่วนใหญ่จะทำไร่ ทำนา อาหารการกินจะปลูกผักไว้กินเอง ข้าวโพดราคาถังละ 7 บาท ข้าวเปลือกราคาถังละ 5 บาท เสื้อผ้าทอใส่เอง ปลูกฝ้ายเอง มีอุปกรณ์ทอผ้าเอง ผ้าที่ทอได้ใช้ต้นหม้อฮ่อมต้นครามมาตำแล้วเอาน้ำมาย้อมผ้าสำหรับทอ

น้ำที่ใช้สำหรับอาบ ต้ม กิน ต้องเดินไปหาบมาจากคลองศรีเทพ ซึ่งมีบ่อน้ำซึมอยู่ 1 บ่อ การตักน้ำต้องคุกเข่าตักทีละขันจนกว่าจะเต็มหาบ ต่อมา มีผู้เข็นน้ำมาขายในราคา 5 หาบต่อ 1 บาท

บริเวณตลาดแสงอาทิตย์ แต่เดิมเป็นวัดป่าซึ่งมีหลวงพ่อดำมาสร้างวัดและชาวบ้านได้บริจาคที่ดินคนละเล็กคนละน้อยยกให้เพื่อสร้างวัด อยู่มาไม่นานก็ได้มีการฟ้องร้องสู้คดีเกี่ยวกับที่ดินตั้งแต่ตลาดแสงอาทิตย์ถึงทางแยกต้นประดู่ เชื่อกันว่าบริเวณศาลเจ้าพ่อดำเป็นจุดที่ฝังบาตรของท่านและท่านได้สาปแช่งจึงทำให้บริเวณตลาดแสงอาทิตย์ไม่มีใครกล้าสร้าง เพราะใครมาสร้างจะเสียชีวิตหลายคน ต่อมาชาวบ้านได้ร่วมแรงร่วมใจกันสร้างศาลเจ้าพ่อดำจนแล้วเสร็จ อย่างที่เห็นอยู่ทุกวันนี้

สิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวหนองไผ่เคารพกราบไหว้ตั้งแต่เริ่มแรก คือเจ้าบ้านหรือเจ้าที่ เดิมเจ้าแม่นางเวินและเจ้าพ่อรากหวายอยู่ที่บ้านกองทุล ชาวบ้านไปเชิญเจ้าพ่อรากหวายมาช่วยปกป้องรักษาชาวหนองไผ่ เชื่อกันว่าเจ้าพ่อรากหวายเป็นพี่น้องกับเจ้าแม่นางเวินและได้เปลี่ยนชื่อเป็นเจ้าพ่อศรีเทพ

บ้านหนองไผ่ เป็นหมู่บ้านหนึ่งในสี่หมู่บ้าน (1.บ้านวังขงโค 2.บ้านกองทุล 3.บ้านน้ำเขียว 4.บ้านหนองไผ่) ผู้ใหญ่คนแรกต่อมาผู้ใหญ่จำปาได้ชักชวนชาวบ้านช่วยกันสร้างวัดหนองไผ่ซึ่งบริเวณภายในวัดสมัยนั้นยังเป็นป่าอยู่คนที่บริจาคที่ดินสร้างวัด คือ นายเชียะ แก่นจันทร์หอม

เมื่อมีบ้านเพิ่มขึ้นหลายหลัง หลายหมู่บ้าน มีจำนวนครอบครัวและจำนวนคนมากขึ้นมีการสร้างถนนเล็กๆ มีการสร้างห้องแถว มีร้านค้า คือ ร้านเจ๊กฮง (ตรงธนาคารกรุงไทย) ร้านเจ๊กซาน (ตรงร้านสุนันทา) และร้านเจ๊กเตา ต่อมา มีการสร้างตลาดตลาดแห่งแรก คือ ตลาดรัตนชัย เดิมเป็นบ่อลูกรัง ปลัดรัตน พรหมประเสริฐเป็นผู้สร้างสมัยนั้น ปลาหู 4 ข่ง 10 บาท มะเขือราคา 3 กิโลกรัม 1 บาท มีโรงไฟฟ้า (บริเวณ สนง.ที่ดิน) สำหรับปั่นไฟจ่ายไปตามบ้านเรือนและปิดเวลาเที่ยงคืนของทุกวัน

ปี พ.ศ. 2479 มีการสร้างโรงเรียนแห่งแรก ชื่อโรงเรียนบ้านหนองไผ่ (ปัจจุบันชื่อโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่) เปิดทำการสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2497 เป็นโรงเรียนสาขาของโรงเรียนบ้านกองทุล โดยการนำของนายเที่ยง สุขาวดี ศึกษาธิการอำเภอวิเชียร กับนายยศ สาระถ้อย กำนันตำบลกองทุล ได้สงวนที่ดิน

ได้ถูกสร้างโรงเรียน มีเนื้อที่ 27 ไร่ 2 งาน อาคารเรียนหลังแรกเป็นอาคารเรียนชั่วคราว หลังคามุงแฝก ฝาฟาก มี 2 ห้องเรียน มีนักเรียน 30 คน มี ป.1 และ ป.2 มีนายยุทธ ทองเพ็ง เป็นผู้บริหารคนแรก

อาคารเรียนโรงเรียนบ้านหนองไผ่ในอดีต

เมื่อถึงประเพณีตรุษสงกรานต์ หนุ่มสาวจะมารวมกลุ่มกัน หลังจากทำบุญตักบาตรแล้วจะเล่นสงกรานต์ในวัด มีการละเล่นมอญซ่อนผ้า เล่นลูกช่วง เล่นเสื้อมีตัว เล่นกะทกลก กระโดดเชือก ช่วงบ่าย 4 – 5 โมง จะมีพิธีสงฆ์และเล่นสาดน้ำกันในบริเวณวัด เวลากลางคืนจะจุดตะเกียงเจ้าพายุเล่น โดยจะรวมกันออกเงินจนครบ

4 บาท เพื่อไปซื้อน้ำมันก๊าด บางวันจะไปเล่นสาดน้ำโดยเดินไปกันเป็นกลุ่ม เล่นแล้วก็ชวนกันไปรดน้ำดำหัว ปู่ ย่า ตา ยาย

สมัยก่อนยังไม่มีโรงพยาบาล มีแต่สุศาลา (ตั้งอยู่บริเวณ กศน. ในปัจจุบัน) มีหัวหน้าอนามัยอยู่ประจำ 1 คน ผดุงครรภ์ 1 คน คือ หมอเพียงใจ สุวรรณภา เวลาเจ็บป่วยต้องไปรักษาที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ นั่งรถโดยสารรับจ้างไปโดยมีรถรับจ้างวันละเที่ยว เดินทางกัน 10 ชั่วโมง บางคนก็ใช้ล้อเกวียนเดินทางเป็นวัน

ต่อมาเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2504 หนองไผ่ได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่ โดยมี นายสมบุรณ์ อมรบุตร เป็นหัวหน้ากิ่งอำเภอหนองไผ่ คนแรก มีเขตการปกครอง 3 ตำบล ได้แก่ ต.กองมูล ต.กันจู่ และ ต.บ้านโพน และในวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2504 ได้รับโอนตำบลนาเฉลียง ตำบลท่าแดง ของอำเภอเมืองเพชรบูรณ์มาขึ้นกับกิ่งอำเภอหนองไผ่ด้วย และเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2506 ได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะกิ่งอำเภอหนองไผ่ เป็น อำเภอหนองไผ่ โดยมี ร.ต.ต.ประทวน สิทธิธูรณ์ (หรือสิทธิกุล) เป็นนายอำเภอคนแรกและมีการจัดตั้งเป็นสุขาภิบาลตามประกาศกระทรวงมหาดไทยในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 81 ตอนที่ 107 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ. 2507

การคมนาคมไปมาหาสู่กันโดยการเดิน หรือใช้รถจักรยาน ใช้ล้อเกวียน ลักษณะถนนเป็นดินลูกรัง ต่อมาในปี พ.ศ. 2513 รัฐบาลได้ตัดถนนเป็นเส้นทางจากตำบลวังชมพู อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ไปอำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ซึ่งต่อมาเรียกว่า ถนนสายสระบุรี-หล่มสักการเดินทางไปจังหวัดเพชรบูรณ์ใช้เวลาเดินทางนานมาก มีรถรับจ้างโดยวิ่งมาจากวิเชียรบุรี มาหนองไผ่ ไปเพชรบูรณ์ หากจะไปอำเภอวิเชียรบุรี ถ้าไม่ไปทางรถยนต์ก็ต้องนั่งเรือไปโดยไปขึ้นเรือที่กองมูล

สมัยก่อนมีการจี ปล้นกันมาก มีทั้งการปล้นวัว ปล้นควายปล้นร้านค้า ขโมย ชิงทรัพย์ มีคดีปล้น คดีฆ่า เกิดขึ้นแทบทุกวันสถานีตำรวจภูธรหนองไผ่ เป็นอาคารไม้เล็ก ๆ ชั้นเดียว มี ร.ต.ท.จรัส สุขวัฒน์ เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจภูธรหนองไผ่ คนแรก ปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ถึง 1 เดือน ก็ถูกโจรปล้นรถเมล์ยิงเสียชีวิต

ปี 2506 สร้างการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

ปี 2507 ก่อสร้างโรงเรียนหนองไผ่ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับอำเภอเป็นโรงเรียนสหศึกษา ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากในปีการศึกษา 2506 นักเรียนที่จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ของอำเภอหนองไผ่ ไม่มีโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่จะศึกษาต่อภายในอำเภอการเดินทางไปศึกษาต่อที่อำเภอเมืองนั้น ระยะทางไกลมาก การคมนาคมไม่สะดวกผู้ปกครองนักเรียนจำนวนหนึ่งได้ทำหนังสือไปที่อำเภอหนองไผ่ให้อำเภอทำเรื่องขออนุญาตเปิดโรงเรียนมัธยมศึกษา ในปีการศึกษา 2507 โดยมีเงื่อนไขว่าทางอำเภอต้องจัดหาที่ดิน จำนวนไม่น้อยกว่า 35 ไร่และจะต้องสร้างอาคารเรียนชั่วคราว ซึ่งทางอำเภอได้ดำเนินการตามเงื่อนไขทั้ง 2 ประการได้สำเร็จโดยจัดสรรที่ดินสำหรับตั้งโรงเรียนบนเนื้อที่ 80 ไร่เป็นที่ดินสงวนของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งสงวนไว้สำหรับตั้งสถานที่ราชการของอำเภอสำหรับอาคารเรียนนั้นทางพ่อค้าประชาชนและข้าราชการได้ร่วมกันจัดงานวันครู (15-17 มกราคม 2507) เพื่อหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างและสร้างได้สำเร็จเรียบร้อยเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว 4 ห้องเรียน ทางกรมสามัญ (กรมวิสามัญศึกษาเดิม) ได้แต่งตั้งให้ นายชินนทร์ สุพลพิชิต ครูโทโรงเรียนเพชรพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ดำรงตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนหนองไผ่ และได้บรรจุแต่งตั้ง นายธีรรัตน์ กิจจารักษ์ วุฒิ กศ.บ. ดำรงตำแหน่งครูตรี โรงเรียนหนองไผ่อีก 1 คน โรงเรียนเปิดทำการเรียนการ

สอนครั้งแรกเมื่อปีการศึกษา 2507 โดยเริ่มแรกมีชั้น ม.ศ.1 จำนวนนักเรียน 19 คน เป็นชาย 16 คน หญิง 3 คน นายธีรรัตน์ กิจจารักษ์ เป็นครูประจำชั้น

ปี พ.ศ. 2511 นายเปล่ง จุลเนตร นายอำเภอหนองไผ่สมัยนั้น ได้เข้ามาดูพื้นที่ และทำการขุดสระเพื่อกักเก็บน้ำสำหรับทำน้ำประปา

ปี พ.ศ. 2511 สร้างสถานือนามัยหนองไผ่ในเนื้อที่ 8 ไร่ เมื่อสร้างเสร็จ นายอำเภอเปล่ง จุลเนตร ได้เชิญชนนายแพทย์ภูซังค์ วีรพลิน ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ที่สถานือนามัยหล่มสัก มาประจำที่สถานือนามัยหนองไผ่ ปี พ.ศ. 2519 ได้เปลี่ยนชื่อจากสถานือนามัยหนองไผ่ เป็นโรงพยาบาลหนองไผ่ ขนาด 10 เตียง มีนายแพทย์ภูซังค์ วีรพลิน เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองไผ่คนแรก พ.ศ. 2519 อำเภอหนองไผ่ยกที่ดินให้อีก 17 ไร่ รวมเป็น 25 ไร่ เพื่อขยายเป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียง

ปี พ.ศ. 2532 ผู้ใหญ่บ้านและชาวบ้านได้รวมตัวกันขอแยกหมู่บ้านออกจากตำบลกองทุลกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ได้อนุมัติและตั้งตำบลใหม่ เป็นตำบลหนองไผ่ ประกอบด้วย 10 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านหนองไผ่ใต้ หมู่ 2 บ้านพงษ์เพชร หมู่ 3 บ้านสะพานกลางดง หมู่ 4 บ้านหนองไผ่ หมู่ 5 บ้านประดู่ หมู่ 6 บ้านเนินมะกอก หมู่ 7 บ้านหนองไผ่เหนือ หมู่ 8 บ้านคลองศรีเทพ หมู่ 9 บ้านคลองยาง หมู่ 10 บ้านลำพาด มีนายสมพร ไม้สูง เป็นกำนันคนแรกหนองไผ่

ต่อมากระทรวงมหาดไทยได้ประกาศได้ยกฐานะสุขาภิบาลหนองไผ่ เป็นเทศบาลตำบลหนองไผ่ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ.2542 ตามประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 15 ก. ลงวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2542

เรียบเรียงโดย...นายสมปอง ตาลเพชร ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนหนองไผ่

ภาคผนวก ข

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 5 และชุมชน 7 ณ บ้านลุงราษฎร์ ชานชัยภูมิ (ประธานชุมชน 7)
วันที่ 17 มิถุนายน 2556

-
1. ผู้ให้สัมภาษณ์ นายชาติ แนวนบุตร และลุงเขียนเป็นผู้เล่าตำนานชุมชนหนองไผ่ในชุมชนหนองไผ่
 2. ย้ายมาอยู่ที่อำเภอหนองไผ่ พ.ศ.2507 มาอยู่ตั้งแต่อายุ 12 ปี มาจากจังหวัดยโสธร ทำอาชีพค้าขาย
 3. สภาพแวดล้อมของอำเภอหนองไผ่
เป็นป่าทึบ ถนนลูกรัง การอาศัยใช้ไม้ไผ่ในการสร้างกระท่อม ซึ่ง มีอากาศเย็นมาก มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์
เป็นเนินสูง
 4. ชื่อของอำเภอหนองไผ่
ที่เรียกว่าหนองไผ่เพราะมีหนองน้ำและมีต้นไผ่ล้อมรอบหนองน้ำ จึงเรียกที่นี่ว่าหนองไผ่โดยที่หนองไผ่
นั้นเป็นของตาทอง สีทาสังข์ แต่ก่อนหนองไผ่ขึ้นอยู่กับตำบลกองมูลก่อนแยกมาเป็นตำบลหนองไผ่
 5. การคมนาคม
เป็นถนนดินลูกรัง และทางลัดเกวียนไม่มีถนนลาดยางเหมือนในปัจจุบัน
ถนนเส้นแรกคือถนนซอยเทศบาล 38
 6. สถานที่ราชการของอำเภอหนองไผ่
การศึกษาเรียนที่วัดมีถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โดยมีพระเป็นผู้สอนหนังสือ
การรักษาพยาบาลถ้ามีโรคภัยไข้เจ็บการรักษาจะใช้สมุนไพรในการรักษา
สมัยก่อนอุบัติเหตุไม่ค่อยมี ส่วนมากมีแต่การปล้นจี้ ปล้นวัวควาย พอปล้นได้ก็ปล่อยเจ้าของให้รอด
หรือบางทีก็ฆ่าตายตรงนั้น
 7. ประเพณีวัฒนธรรม
วัดแห่งแรกในอำเภอหนองไผ่ ชื่อ วัดวิมุตตาราม (วัดโคก) วัดหนองไผ่ การละเล่นวันสงกรานต์ในวัด คือ
เล่นมอญซ่อนผ้า เล่นลูกช่วง เล่นกระโดดเชือก

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 5 และชุมชน 7 ณ บ้านลุงราษฎร์ ชานชัยภูมิ (ประธานชุมชน 7)
วันที่ 17 มิถุนายน 2556

1. ผู้ให้สัมภาษณ์ :

นายบุญเกื้อ ไกรโชค

หนองไผ่ตั้งเป็นกิ่งอำเภอเมื่อปี พ.ศ. 2504 เป็นอำเภอหนองไผ่ พ.ศ.2506 ตั้งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ.2506

นายอำเภอคนแรก ร.ต.ต.ประทวน สิทธิธูรณ์ สถาปนิศาสตร์ เป็นป่าเต็ง ปาลัง ป่าทึบ ที่เรียก อำเภอหนองไผ่ เพราะหลังธนาคารกรุงศรีอยุธยา เป็นหนองน้ำมีกอไผ่ล้อมรอบ จึงมีชื่อว่าหนองไผ่ สัตว์ป่าชอบ มาอาศัยอยู่ที่นี่

อำเภอหนองไผ่มีอาณาเขตที่กว้างมาก กว้างไปจนถึงซับสมอทอด เดินทางโดยรถ 2 แถว มี 2 คัน แต่ถ้าเป็นคนจนก็จะเดินทางด้วยเท้า อำเภอหนองไผ่มีประชากรน้อยมาก มีบ้านประมาณ 10 หลังคาเรือน มีผู้ร่ำรวยเยอะมาก

กลุ่มผู้บุกเบิกคือ นายแลว สุวรรณชาติ และนายแก้ว ทั้ง 2 คนเป็นคนจังหวัดเลย การใช้ภาษา ส่วนมากจะมีการพูดหลายภาค เช่น ภาษาอีสาน ภาษาใต้ ภาษากลาง ภาษาเหนือ สถานีตำรวจ รองสมัคร มงคลกิติ เป็นคนสร้าง เป็นสามีของครูบังอร

เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นป่าทึบ จึงมียุ่งเยอะมาก โรคไข้เลือดออก จึงระบาดหนักมาก มีการรักษา โดยใช้สมุนไพร ต้นควินิน ถ้าเป็นคนที่มิฐานะก็จะซื้อยาเม็ดมากินแทน

การปกครองมีการปกครองแบบผู้ใหญ่บ้าน กำนัน กำนันคนแรกคือ กำนันยศ สาระถ้อย

ประเพณี ตำบลกองมูล ตำบลท่าแดง ชอบฟังเพลงโคราช เวลาเผาศพจะเอาไม้มาวางรวมกันจึงเผา อาชีพส่วนใหญ่เป็นอาชีพทำไร่ทำนา มีหมอคนแรกคือ หมอเพี้ย สุวรรณภา เป็นอนามัย

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาพให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 5 และชุมชน 7 ณ บ้านลุงราษฎร์ ขานชัยภูมิ (ประธานชุมชน 7)
วันที่ 17 มิถุนายน 2556

.....
ชื่อผู้ให้ข้อมูล : นายสำราญ ชาญชัยภูมิ นายทองใบ พันพง นายบุญชู กรงทอง นายเครื่อง ศรีนารงค์
นายกัณหา ตาหยอง นางยวน แซ่มสีม่วง

ยุคแรก บริเวณที่เป็นจุดกำเนิดของคำว่าหนองไผ่ คือ มีสระที่เมื่อก่อนใช้อุปโภคบริโภค หรือเมื่อก่อนเรียกว่าสระกลาง ลักษณะของสระเป็นบ่อเล็ก ๆ แล้วมีต้นไม้อยู่กลางบ่อจำนวน 1 บ่อ แล้วมีสัตว์ที่อาศัยอยู่จำนวนมาก เช่น กวาง และสัตว์ที่เข้ามาอยู่อาศัยและหาอาหารกิน ชีวิตความเป็นอยู่นั้น การใช้น้ำอุปโภคต้องไปซื้อน้ำจากบ้านคลองศรีเทพ

ยุคกลาง ถนนที่ใช้นั้นเป็นถนนลูกรัง จนกระทั่ง บริษัท เวียร์นี่ ของประเทศอิตาลีส่วนการรักษาอาการป่วยไข้ต้องไปหาหมอที่สถานีนามัย ชั้น 2 โดยนายแพทย์ภูซังค์ วีรพลิน และมีอีกเรื่องหนึ่งคือ ร้านหมอเพิงใจ ซึ่งเป็นผดุงครรภ์ในช่วงนั้น โดย หมอเพิงใจ สุวรรณภา

มีการเล่นในเทศกาลต่าง ๆ คือ เล่นชิงช่อ เล่นเสือกินวัว เล่นมอญซ่อนผ้า และมีประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว

ที่อยู่อาศัยที่ดินต้องตามคนที่เข้ามาอยู่ก่อน หรือ บุคเบิกถางป่ากันเองใครบุกเบิกได้เยอะคนนั้นก็จะได้ครอบครองที่ดินมากกว่า

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 5 และชุมชนที่ 7 ณ บ้านลุงสำราญ ขานชัยภูมิ
วันที่ 17 มิถุนายน 2556

ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

นายสิงห์ ทวีทรัพย์ สมัยที่ย้ายมาอยู่หนองไผ่แรก ๆ มีแต่ป่า บริเวณที่ว่าการอำเภอก็มีแต่ป่า
นายสำราญ ขานชัยภูมิ นายกเทศมนตรีคนแรก คือ นายวิโรจน์ ยินสกุลชัย
นักเรียน ถาม - ชื่อหนองไผ่มีที่มาจากอะไร
นายทองใบ ตอบ - เกิดจากบริเวณที่เรียกว่าสระหลวงในปัจจุบันนี้ เมื่อก่อนมีกอไผ่ล้อมรอบ
นักเรียน ถาม - ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสมัยก่อนเป็นอย่างไร
ผู้สูงอายุ ตอบ - ไม่มีน้ำประปาใช้ ต้องเดินไปหาบน้ำที่คลองศรีเทพ
นักเรียน ถาม - สมัยก่อนการสัญจรใช้วิธีใดเป็นหลัก
ผู้สูงอายุ ตอบ - การเดิน
นักเรียน ถาม - ที่ว่าการอำเภอหนองไผ่หลังแรกเป็นอย่างไร
ผู้สูงอายุ ตอบ - เป็นอาคารไม้ 2 ชั้น
นักเรียน ถาม - วัฒนธรรมเมื่อก่อนเหมือนหรือต่างจากปัจจุบันหรือไม่อย่างไร
ผู้สูงอายุ ตอบ - งานบวชก็คล้ายๆ ปัจจุบัน ส่วนงานศพเมื่อก่อนพระจะสวดจบใครจับมัน
ส่วนเวลาเผาก็จะเผาบนเชิงตะกอน
นักเรียน ถาม - ประเพณีสงกรานต์มีการเล่นอะไรบ้าง
ผู้สูงอายุ (นายสำราญ) ตอบ - เล่นลูกช่วง, มอญซ่อนผ้า, เสือตีวัว, ซิงซ่อง
นายสำราญ ย้ายมาจากจังหวัดพิจิตร เมื่อปี พ.ศ.2525
ผู้สูงอายุ สมัยก่อนการทำนา จะใช้วิธีลงแขก

- ผู้สูงอายุ (นายสำราญ) หมู่ 11 ตำบลหนองไผ่ แยกมาจาก หมู่ที่ 5 ตำบลกองทุล
เมื่อประมาณปี พ.ศ.2527
- ผู้สูงอายุ โรงเรียนแห่งแรกคือ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ (อนุบาลหนองไผ่ในปัจจุบัน)
โรงเรียนแห่งที่ 2 คือ โรงเรียนหนองไผ่ โรงเรียนแห่งที่ 3 คือ โรงเรียนสหวิทย์
(กุลดิษฐ์ในปัจจุบัน) โรงเรียนแห่งที่ 4 คือ โรงเรียน กม.35
- ผู้สูงอายุ ธนาคารแห่งแรก คือธนาคารกรุงศรีฯ ธนาคารแห่งที่ 2 คือธนาคารกรุงเทพฯ
ธนาคารแห่งที่ 3 คือ ธนาคารออมสิน ธนาคารแห่งที่ 4 คือธนาคารกรุงไทย
- ผู้สูงอายุ สมัยก่อนมีโรคไข้มาลาเลีย (ไข้ป่า) ระบาดมาก
- ผู้สูงอายุ ถนนลาดยาง สร้างครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2513 โดยบริษัทสร้างทางเวียร์นี่
จากอิตาลี ไม่มีรถประจำทาง
- ผู้สูงอายุ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลหนองไผ่ คนแรกคือ นายแพทย์ภูซังค์ วีรพลิน
- ผู้สูงอายุ มูลนิธิหนองไผ่ แห่งเดิมตั้งอยู่ข้างร้านเมืองทองในปัจจุบัน
- ผู้สูงอายุ ตำรวจชุดแรกของหนองไผ่ คือชุดของ รองฯสมัคร มงคลกิตติ

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 1 ชุมชนที่ 2 และชุมชนที่ 4 ณ ร้านอาหารธันวา
วันที่ 18 มิถุนายน 2556

.....
ชื่อผู้ให้ข้อมูล : นางสาวนันทา หนูคุ้มทรัพย์ นางคมขำ เอี้ยเล้ากุล และ นายแพทย์ภูงค์ วีรพลิน
ยุคแรกที่เป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่

สมัยนั้นยังไม่เป็นกิ่งอำเภอเรียกหนองไผ่ ว่าทุ่งหมาทิว หรือโคกหมาทิวน้ำที่ใช้ต้องไปตักที่คลองศรีเทพ
เพื่ออุปโภคและบริโภค

ยุคที่เป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่ แบ่งแยกการปกครอง เป็นตำบลกองทุล ตำบลบ้านโพน ตำบลกันจู้ ขึ้นกับ
อำเภอวิเชียรบุรี ตำบ่าแดง ตำบลนาเฉลียง ขึ้นกับอำเภอเมือง หัวหน้ากิ่งอำเภอหนองไผ่คนแรกคือ นายบุญ
อมรบุตร เมื่อปี พ.ศ.2504 นายอำเภอหนองไผ่ คนแรกคือ ร.ต.ต.ประทวน สิทธิธูรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2506
ยุคที่เป็นสุขาภิบาล ทำธุรกรรมงานทะเบียนพร้อมกับกิ่งอำเภอ

การรักษาพยาบาล นายแพทย์ภูงค์ วีรพลิน ที่สถานีอนามัยชั้น 2 และที่ร้านหมอเพียงใจ สุวรรณภา
หรือผดุงครรภ์ในปัจจุบัน

การสัญจรเมื่อก่อนเป็นถนนลูกรัง แต่เมื่อ พ.ศ. 2513 บริษัท เวียร์นีย์ ของอิตาลี เข้ามาทำถนน 4 เลน
โรงภาพยนตร์และสถานบันเทิง เจ้าของคือ ลุงแก้ว สุวรรณชาติ และมีโรงหนังชื่อ วิกดวงรามมา

โรงพยาบาล เริ่มสร้างเมื่อปี พ.ศ. 2511 โดยมีนายแพทย์ภูงค์ วีรพลิน เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาล
คนแรก

ผู้คนเริ่มเข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้นในปี พ.ศ. 2504 มาจากจังหวัดเลย สระบุรี นครสวรรค์ พิจิตร
ตราดรัตนชัยช่วงนั้นเป็นของ ปลัดรัตน์ พรหมประเสริฐ อยู่แถวเทศบาล

การเข้ามาอยู่อาศัยต้องบุกเบิก ถางป่า จับจองพื้นที่กันเองเพื่ออยู่อาศัยในยุคสมัยที่ไม่มีน้ำประปาใช้
อุปโภคบริโภคเริ่มจากตระกูลสุวรรณชาติ และตระกูลโสประดิษฐ์ เริ่มจากการใช้จอบใช้เสียมมาขุดเป็นบ่อใคร

บ่อมัน หลังจากนั้นลุงแก้วมีรถมา 1 คัน แล้วชุดสระให้ใหญ่ขึ้น เพื่อทำสระประปา หลังจากนั้น นายอำเภอหนองไผ่ นายปลั่ง จุลเนตร ได้เข้ามาดูพื้นที่ที่จะทำน้ำประปาเมื่อ พ.ศ. 2511 หลังจากนั้นเทศบาลหนองไผ่ก็เข้ามาพัฒนา

การที่เป็นโรคติดต่อคือ ไข้ป่า หรือไข้มาลาเรีย หากมีการเจ็บป่วยถึงขั้นต้องผ่าตัดต้องไปโรงพยาบาลในอำเภอเมือง

โรงเรียนแห่งแรก คือ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ โรงเรียนบ้าน กม.35 และโรงเรียนสหวิทยศึกษาศึกษา

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 1 ชุมชนที่ 2 และชุมชนที่ 4 ณ ร้านอาหารธันวา
วันที่ 18 มิถุนายน 2556

ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

นายสมศรี เสือดี :

- ย้ายมาจากจังหวัดพิษณุโลกเมื่อปี พ.ศ.2503 อายุประมาณ 20 กว่าปี มาทำอาชีพขับรถ 2 แแถว
- บริเวณสระหลวง เป็นหนองน้ำโบราณ มีต้นไม้ล้อมรอบ
- ตลาดจะมีห้องแถว ซึ่งปัจจุบันอยู่บริเวณแถวธนาคารกรุงไทย
- น้ำกิน ชื่อน้ำจากคลองศรีเทพ มีคนนำน้ำมาขาย
- แถวบ้านเคยพบเห็นเลียงผา

นายเพิ่มสิน ทศแก้ว :

- ย้ายมาจากจังหวัดอ่างทอง เมื่ออายุ 26 ปี เมื่อปี พ.ศ.2511-2512 มีอาชีพขับรถพริกจากจังหวัดพิษณุโลกมาขายแถวโรงสีบริเวณตลาดนายมานิตย์ (เทศบาล 3)
- ตลาดนายมานิตย์เป็นโรงสี ตลาดสดก็ขายบริเวณริมถนน ตอนเย็นก็จะไปซื้อ
- สมัยมาอยู่สภาพพื้นที่เป็นป่า ยังไม่มีโรงเรียน บ้าน กม.35 มีหมาจิ้งจอก มีสัตว์ป่าเยอะมาก

นางสาวสุจิตตรา ตรีพิทักษ์ (เจี๊หนู) :

- ตลาดสดรัตนชัยเดิมเป็นบ่อลูกรัง ปลัดรัตน์ พรหมประเสริฐ เป็นผู้สร้างตลาด
- ตั้งเป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่ เมื่อปี พ.ศ.2504 นายสมบูรณ์ อมรบุตร เป็นปลัดประจำกิ่งอำเภอหนองไผ่คนแรก

ผู้สูงอายุ :

- คำว่าหนองไผ่มีที่มาจากเดิมมีกอไผ่อยู่ล้อมรอบสระหลวง
- ปลัดประจำกิ่งอำเภอหนองไผ่คนแรกคือ นายประพนธ์ สิทธิธรรม
- นายอำเภอหนองไผ่คนที่ 2 คือ นายเปล่ง จุลเนตร

นายบุญเลิศ เนียมหอม :

- ย้ายมาจากจังหวัดพิจิตร เหตุผลที่ย้ายเข้ามาอยู่หนองไผ่ เพราะที่เก่าปลูกอะไรไม่ได้ตายแล้งบ้าง น้ำท่วมบ้าง ที่หนองไผ่นั้นอุดมสมบูรณ์ จากการแนะนำของพี่ชายที่ย้ายมาอาศัยอยู่ก่อน แรก ๆ มารับจ้างรายวัน ๆ ละ 15 บาท รับจ้างถางป่าวันละ 15 บาท สมัยก่อนงานรับจ้างมีเยอะ

- สมัยปี 2510 ข้าวโพดราคาถังละ 2 บาท ปลายู 4 เ่ง 10 บาท มะเขือราคา 3 ก.ก./ 1 บาท
- เคยขนน้ำลำคลองศรีเทพมาขาย 10 ปีบ/5บาท
- ถ้าเป็นไข้ป่าส่วนใหญ่จะกินยาควินิน (มาจากสะเตา) ลักษณะเม็ดเล็กสีเหลือง
- ส่วนยาลดไข้เด็ก กินยาโคลิน ยาตราหัวสิงห์

นางทองปวี รุณทอง :

- เข้ามาอยู่หนองไผ่แรกๆ มาทำไร่ ปลูกพริกปลูกผัก
- การได้มาซึ่งที่ดินส่วนใหญ่ได้มาโดยการถางป่า เป็นของตนเองได้เลยเพราะสมัยนั้นยังไม่มีใครทำไร่ข้าวโพด จึงยังไม่มีใครเข้ามาจับจองกันมากนักแต่พอเริ่มมีไร่ข้าวโพด นายทุนก็เริ่มเข้ามา

ร.ต.ท.ปรีชา หนูคุ้มทรัพย์ :

- ย้ายมารับราชการตำรวจ ณ อำเภอหนองไผ่ เมื่อปี 2507 ตั้งแต่อายุ 27 ปี สมัยนั้นมีตำรวจในโรงพักทั้งสิ้น 28 คน โรงพักมีลักษณะเป็นอาคารไม้เล็กๆ ชั้นเดียว ได้รับเงินเดือน ๆ ละ 450 บาท
- มีคดีอาชญากรรมเกิดขึ้นทุกวัน อาชญากรรมเยอะมาก คดีปล้นรถเมล์ ปล้นร้านค้าทุกวัน
- การเป็นตำรวจสมัยก่อนเนื่องจากมีคดีปล้นเยอะมาก เวลาตำรวจขึ้นรถเมล์จึงนั่งประตูหลัง เพราะเวลาเกิดเหตุปล้นรถเมล์จะได้เข้าไปช่วยได้ง่าย
- บริเวณหลังโรงเรียนหนองไผ่เคยมีบ่อน้ำซับ
- เหตุผลที่คนส่วนใหญ่ย้ายมาอยู่ที่นี่คือ เพื่อจับจองที่ดินทำกิน
- สมัยก่อนยังไม่มีโรงพยาบาล มีแต่สุสานตั้งอยู่บริเวณ กศน. ในปัจจุบัน ติดกับโรงไฟฟ้า (แถวที่ดิน) เอาไว้ปั่นไฟฟ้า และปิดไฟฟ้าเวลาเที่ยงคืนของทุกวัน สุสานนั้นมีหัวหน้านามมัยอยู่ประจำ 1 คน และมีผดุงครรภ์ 1 คน คือ หมอเพียงใจ สุวรรณภา
- คนกลุ่มแรกจะมีคนรุ่นวัยกลางคนและมีอายุเป็นส่วนใหญ่ เพราะในยุคนั้นเป็นกลุ่มคนที่ย้ายเข้ามาบุกเบิกจับจองที่ดิน แล้วยอดตันประจำที่ดินงานละ 1,000 บาท
- โรงหนังมีวิเศษสำราญ (ซอยร้านตุ๋นข้าวต้ม) ต่อมาเริ่มมีวิกคิงส์ และวิกดวง

- คนกลุ่มที่ย้ายมาส่วนใหญ่มาจากจังหวัดน่าน มารับจ้างเลื่อยไม้ ขายเสื้อหม้อฮ่อม บ้างกลุ่มก็มาจากด่านซ้ายจังหวัดเลย แลวสระหลวงอยู่กันเยอะมากมาจากหวัดพิจิตร จังหวัดนครสวรรค์เป็นกลุ่มนักเลงเยอะ
- ช่วงปี พ.ศ.2508 มีรถมอเตอร์ไซด์อยู่คันเดียว เป็นของ ร.ต.ท.ทองปลิว สีม่วง เป็นรถรุ่น 2 ระบบคือ ถ้าน้ำมันหมดสามารถปั่นแล้วไปต่อได้ ส่วนรถยนต์ก็มีอยู่ 1 คัน เป็นของเฮียบั้งเต็ก
- รถเมล์ สมัยก่อน ที่นั่งเป็นไม้ ลักษณะนั่ง 2 แถวด้านข้าง หลังคาต่ำ ถ้าเข้ากรุงเทพฯ เริ่มจากเพชรบูรณ์ ถึง กรุงเทพฯ จอดปลายทางที่อนุสาวรีย์ชัยฯ
- มีบริษัทสร้างทาง สายสระบุรี-หล่มสัก เป็นบริษัทเวียร์มีนี่ ระเบิดภูเขาสร้างทาง
- ตลาดแห่งแรก คือ ตลาดรัตนชัย และ ตลาดแสงอาทิตย์ เกิดทีหลัง
- สมัยก่อน ใครจะทำนา ก็ไปถางป่าไผ่ยุคนั้น ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมท สนับสนุนให้จ้างแรงงานโดยไม่ใช้เครื่องจักรเพื่อให้ราษฎรมีงานทำและมีเงินใช้
- ร.ต.ท.จรัส สุขวัฒน์ เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจหนองไผ่ คนแรก โดยมารับราชการได้ไม่ถึง 1 เดือนก็ถูกโจรปล้นรถเมล์ยังตายสมัยนั้นมียามเดินเคาะบอกเวลา

นายปรีดา สุขสมบูรณ์:

- เป็นคนที่อพยพมาจากที่อื่น จะเข้ามาตัดไม้เพื่อจับจองที่ดิน
- การเดินทาง บ้างก็นั่งรถคอกหมู คือมานั่งเป็นไม้ โดยข้างล่างบรรทุกของ ข้างบนให้คนนั่ง
- สภาพอากาศของจังหวัดเพชรบูรณ์ขึ้นมาก ทำให้ป่วยได้ง่าย

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 9 ชุมชนที่ 10 และชุมชนที่ 11 ณ หอประชุมโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่
วันที่ 19 มิถุนายน 2556

ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

นางเพ็ญแข วรรณกร :

- ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2497 อายุประมาณ 5 ขวบโดยย้ายตาม พ่อ-แม่มาทำอาชีพทำไร่
ทำนา ซึ่งการจับจองที่ดินใช้วิธีถางป่า

- สมัยนั้น ยังไม่มีอำเภอหนองไผ่ บ้านหนองไผ่อยู่ในตำบลกองทุล อำเภอวิเชียรบุรี บ้านหนองไผ่มีผู้ใหญ่
จำปา เป็นผู้ใหญ่บ้าน มีกำนันยศ สาระถ้อย เป็นกำนัน

- เวลาไปทำนาแถวหนองน้ำขาว ขากลับเคยเจอเสือแถวต้นประดู่เพราะบริเวณนั้นเป็นป่าอยู่

นางบังอร มีแก้ว :

- ย้ายมาจากจังหวัดขอนแก่น เมื่อปี 2505 เพื่อมาทำมาหากินที่ดินทำกิน หนองไผ่ทำมาหากินง่ายอุดม

สมบูรณ์ การเดินทางจากขอนแก่น มาทางโคราช เข้าสระบุรีต้องแวะค้างคืนที่ลำน้ำรายณ์เพราะมีดักเสียก่อน เดินทางต่อไม่ได้ โจรมักดักปล้น ค่าเหมารถเมล์จากขอนแก่นถึงหนองไผ่ 2,700.บาท มากัน 2 ครอบครัว

- การจับจองที่ดินโดยใช้วิธีถางป่า จ้างถางป่าราคาไร่ละ 30 บาท
- น้ำดื่ม ต้องเดินไปตักที่คลองศรีเทพ ซึ่งก็คือบริเวณบ้านน้อยสวนผักในปัจจุบันบริเวณดังกล่าว มีบ่อน้ำซึมอยู่หนึ่งบ่อ การตักน้ำ ก็เดินไปหาบก้นทั้งวัน โดยการนั่งคุกเข่าตักน้ำที่ละชั้น ต่อมาตาปิ่น โสตา และตาแก้ว ก็เข็นน้ำมาขาย ในราคา 5 หาบ 1 บาท (ตาปิ่น มีชีวิตอยู่ ส่วนตาแก้ว เสียชีวิตแล้ว)
- การทำไร่ข้าวโพด เมื่อหักข้าวโพดแล้ว จะมีเถาแก่เข็นรถสีข้าวโพดเข้าไปสีในไร่เลย แล้วก็ซื้อที่นั้น ในราคาถึงละ 8 บาท
- สระหลวง เป็นป่าไผ่ เป็นหนองข้างนอนในสมัยโบราณ จึงเกิดเป็นแอ่งน้ำขึ้น
- บริเวณ ชุมชน 11 เป็นป่าไม่มีทางรถวิ่ง มีแต่ทางช้างเดินแถววัดสวนยังเป็นป่าอยู่ทางเส้นวัดสวนไม่มีทางรถ มีแต่ทางช้างเดิน เพราะใช้ช้างลากไม้ แต่รถ เกวียนวิ่งได้
- ในช่วงปี 2505 มีวัดหนองไผ่ กับโรงเรียนหนองไผ่แล้ว โรงเรียนบ้านหนองไผ่สอนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ถ้าใครจบแล้วจะเรียนต่อต้องไปเรียนที่ตัวจังหวัด
- ประเพณีสงกรานต์ หนุ่ม-สาว จะมารวมกลุ่มเล่นกันที่วัด จนถึงกลางคืนก็จะจุดตะเกียงเจ้าพายุเล่น โดยจะร่วมกันออกเงิน จนครบ 4 บาท ไปซื้อน้ำมันก๊าด ส่วนเวลากลางวันจะไปสาดน้ำกันแถวโรงเรียน และเดินเป็นกลุ่มไปเล่นแล้วไปรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่กันตามบ้านญาติ

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 9 ชุมชนที่ 10 และชุมชนที่ 11 ณ หอประชุมโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่
วันที่ 19 มิถุนายน 2556

.....
ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

นางพลอย ประต้อมญาติ :

- ย้ายมาจากกองทูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2487 อายุได้ 8 ขวบ
- บริเวณสระหลวงมีกอไผ่ล้อมรอบสมัยนั้นไม่มีบ้านคนอยู่เลยมีช้างมีเสือไปกินน้ำ
- ย้ายมา 2 ครอบครัวจากกองทูล เพราะพ่อมาหาสัตว์ป่าที่หนองไผ่ เห็นพื้นที่เป็นที่ดีเลยพาครอบครัวมาอยู่
- ตาของผู้ใหญ่มอญ (ผู้ใหญ่หมู่ที่ 7 ในปัจจุบัน) เป็นคนที่สร้างวัดหนองไผ่ ชาวบ้านช่วยกันสร้างวัดหนองไผ่โดยการนำของผู้ใหญ่จำปาเป็นคนพาชาวบ้านสร้าง

- หลวงตาปุ่นมาสสร้างกุฏิหลังปี่มเอสโซ่ เพราะบริเวณภายในยังเป็นป่าอยู่

นางสงวน แก่นจันทร์หอม :

- ย้ายมาจากกองทูล ประมาณ 50 ปีแล้ว เพื่อจับจองที่ดินทำกิน เพราะพ่อสามีเป็นกำนันตำบลกองทูล ชื่อ กำนันแหล่ แก่นจันทร์หอม การจับจองที่ดินโดยใช้วิธีการถางป่า สมัยนั้นหนองไผ่ยังเป็นป่าดงดิบ
- น้ำดื่มเดินไปตักที่คลองศรีเทพโดยใช้ขันตักขึ้นมา
- ในยุคนั้นเป็นยุคที่คนอพยพย้ายถิ่นกันเยอะมาก
- เวลาเจ็บไข้ได้ป่วย ก็ต้องไปรักษาที่โรงพยาบาลเพชรบูรณ์ นั่งรถรับจ้างของนายป้อม สมัยนั้นหนองไผ่ยังไม่มีสถานีอนามัยหรือโรงพยาบาล
- ร้านค้าก็มีร้านเจ๊กเตา ขายของประเภทของชำ

นายบุษบา ลาสาร:

- ย้ายมาอยู่หนองไผ่ ตอนอายุ 19 ปี ประมาณปี พ.ศ. 2506 มาหากิน ทำไร่นา
- เจ๊กชาน เป็นคนรับซื้อข้าวโพด ส่วนข้าวเนื่องจากไม่มีรถสี ใช้ควายนวดข้าว แล้วเอ็กแกก็จะเข้าไปรับซื้อถึงลานเลย
- ประเพณีสงกรานต์ จะเดินมาใส่บาตรที่วัด ลูกหลาน จะมาอาบน้ำให้ปู่ย่า ตายาย ส่วนงานศพ จะเอาศพไว้ 2-3 คืน เอาศพไว้ที่บ้านใครบ้านมัน แล้วเผาที่วัด ใช้เซิ้งตะกอนเป็นที่เผาศพ
- งานที่ชาวบ้านมารวมตัวกัน ได้แก่ งานทำบุญปีใหม่ งานสงกรานต์ วันเข้าพรรษา
- สมัยก่อนบริเวณด้านหลังเมรุเผาศพ เป็นป่าช้า
- สมัยที่เข้ามาจับจองที่ดิน ยังไม่มีเอกสารสิทธิ์ ต่อมาก็แบ่งขายในราคาไร่ละ 100 บาท เพราะจะได้มีเพื่อนบ้านมาอยู่ด้วย
- ในสมัยนั้น ยังไม่มีโรงหนัง จะมีหนังกลางแปลง หรือหนังชายยามาฉาย
- ตลาดก็ยังมี บางครั้งจะมีคนหาบของมาขายตามบ้านเป็นพวกของกินของใช้ เมื่อก่อนแถวบ้านยังเป็นป่า มีเสือเยอะ
- อาหารการกิน ก็ปลูกผัก เนื้อหมูยังไม่มีขาย บางบ้านจะเลี้ยงหมู วัว ควาย ไว้กินเองแล้วแจกกันกิน หรือแบ่งขาย อย่างขนมจีนก็ทำเอง โดยหมักข้าวเหนียวไว้ประมาณ 3-4 คืน เมื่อข้าวเหนียวที่หมักไว้เน่าก็จะเอามาตำให้เป็นแป้งแล้วไปใส่น้ำกรองเอาน้ำใส่ถุงทิ้งไว้ให้แป้งตกตะกอนแล้วค่อยเอาแป้งมาปั้นเป็นลูกกลม ๆ แล้วเอามาต้มให้สุกเสร็จแล้วก็เอามาตำอีกครั้งหนึ่งจึงเอาแป้งที่ตำเสร็จแล้วมาผสมเข้ากับน้ำร้อนให้มันข้น ๆ แล้วถึงเอาแป้งที่ได้ไปใส่กระป๋องบีบให้เป็นเส้นในน้ำร้อนเดือดให้เป็นเส้นขนมจีน ทำเสร็จแล้วก็แบ่งกันกินปลาก็ไปจับกันเองเอามาทำนํ้ายาขนมจีน

- รถโดยสารรับจ้าง มี 2 คัน เป็นของนายป้อม วังจากวิเชียร มาหนองไผ่ไปเพชรบูรณ์วันละเที่ยว แต่บางคนใช้ล้อเกวียนเดินทางเป็นวัน
- ตำบลกองทุล ในสมัยนั้นเจริญกว่าหนองไผ่

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 3 ชุมชนที่ 6 และชุมชนที่ 8
วันที่ 21 มิถุนายน 2556

.....
ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

นายเสวก รุ่งสัมฤทธิ์ ตาทองคำ รุณทอง บ้านเลขที่ 402 หมู่ 14 อายุ 75 ปี

- บ้านหนองไผ่แต่ก่อนเป็นหมู่บ้านหนึ่งของตำบลกองทุล ชื่อบ้านหนองไผ่มาจากการมีกอไผ่อยู่รอบ ๆ
สระหลวง

- สภาพถนนเป็นดินลูกรัง
- น้ำดื่มน้ำใช้ต้องไปตักที่บ้านคลองศรีเทพ
- คนที่เข้ามาอยู่อาศัยในหนองไผ่เป็นคนต่างถิ่น ย้ายมาจากอำเภอต่างชาย จังหวัดเลย และจังหวัด

พิจิตร

- พื้นที่อาศัยดั้งเดิมประชาชนอาศัยอยู่ตำบลกองทุล ที่อยู่อาศัยเป็นกระท่อม
- การคมนาคมถ้าต้องการไปกรุงเทพต้องไปขึ้นรถที่อำเภอตะพานหิน จังหวัดพิจิตร
- ผู้คนที่เข้ามาอยู่อาศัยเป็นแรงงาน ค่าแรงผู้ชาย 10 บาท ผู้หญิง 8 บาท
- วัดหนองไผ่เป็นวัดแห่งแรก
- โรงเรียนแห่งแรกคือโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่
- นายอำเภอคนแรกคือ นายประพนธ์ สิทธิธรรม
- สังคมวัฒนธรรมมีความหลากหลาย ย้ายมาจากต่างถิ่น
- ร้อยตำรวจโทจรัส วัฒนะ เป็นนายตำรวจคนแรก

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 3 ชุมชนที่ 6 และชุมชน 8 ณ วัดหนองไผ่พิทยาราม
วันที่ 21 มิถุนายน 2556

ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

นายสุวรรณ์ จินตามัง และนายวีระ แกวลี

- ผู้ที่บริจาคที่ดินสร้างวัดหนองไผ่พิทยาราม คือ นายเชียะ แก่นจันทร์หอม ผู้ที่ก่อสร้างคือ

นายอนันต์ ทองแจ่ม มีพระภิกษุจำวัด 3 รูป คือ หลวงพ่อจันมี หลวงพ่อปุ่น และพระอาจารย์ยุทธ
มีการสร้างกุฏิ ศาลา เมรุเผาศพ เตาเผาเชิงตะกอน สร้างอุโบสถ
- โรงเรียนบ้านหนองไผ่ มีนายอนันต์ ทองแจ่ม เป็นผู้อำนวยการคนแรก

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 3 ชุมชนที่ 6 และชุมชน 8 ณ วัดหนองไผ่พิทยาราม
วันที่ 21 มิถุนายน 2556

.....
ชื่อผู้ให้ข้อมูล :

อดีตกำนัน นายสมพร ไม้สูง

เมื่อประมาณปี 2502-2503 จังหวัดเพชรบูรณ์ มี 5 อำเภอคือ อำเภอเมือง อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า อำเภอชนแดน และอำเภอวิเชียรบุรี

ผู้ว่าราชการสมัยนั้นตั้งเป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่ ตั้งอยู่ตำบลกองทูลที่ตั้งอยู่ทุกวันนี้ มีการแยกตัวขอตั้งเป็นกิ่งอำเภอหนองไผ่ โดยมี ตำบลกองทูล บ้านโชน์ กันจูน นาเฉลียง ตำบลหลังเขตการปกครอง

อำเภอเมืองเพชรบูรณ์ จะขอไปตั้งที่ว่าการอำเภอที่ตำบลนาเฉลียง เพราะมีตลาดใหญ่กว่า มีประชาชนมากกว่า บ้านหนองไผ่มีแต่ป่า มีการปลูกสร้างบ้านไม่มากนัก เนื่องจากเป็นที่น้ำไม่สามารถเข้าถึงได้ เกิดความอดอยาก ถึงขั้นราษฎรออกมาประท้วงกัน หลังจากนั้นทางการก็จัดตั้งกิ่งอำเภอหนองไผ่ตามคำขอ

ต่อมาประมาณปี 2506-2507 ได้ยกฐานะเป็นอำเภอหนองไผ่ ประชากรหนาแน่นเพิ่มขึ้นทุกตำบล เช่น ตำบลบ้านโชน์ แยกได้หลายตำบล เช่น ตำบลหนองแวง ตำบลชัยสมอทอด ตำบลวังพิกุล ตำบลชัยไม้แดง และตำบลกันจูน แยกเป็นตำบลเพชรละคร

ต่อมาประมาณปี 2520 อำเภอบึงสามพันขอแยกเป็นอำเภอบึงสามพัน อำเภอหนองไผ่ก็แยกอีกหลายตำบล เช่น ตำบลบ่อไทยแยกจากตำบลท่าแดง ตำบลบัววัฒนาแยกมาจากตำบลบ้านโชน์ ตำบลห้วยโป่งแยกจากตำบลนาเฉลียง อำเภอหนองไผ่เหลืออยู่ คือ ตำบลบ้านโชน์ ตำบลบัววัฒนา ตำบลนาเฉลียง ตำบลห้วยโป่ง ตำบลบ่อไทย ตำบลท่าแดง ตำบลเพชรละคร ตำบลกองทูลเดิม

ประวัติของ ตำบลกองทูลเดิม มีที่อยู่ 4 หมู่บ้าน บ้านวังซังโค กองทูล น้ำเขียว หนองไผ่ เมื่อประมาณ 2503 ได้ตั้งกิ่งอำเภอหนองไผ่ (มีกำนัน ยศ สาระถ้อย เป็นกำนันตำบลกองทูลคนนั้นเป็นหัวหน้าพ่อของอาจารย์บังอร) ต่อมา มีการเลือกผู้ใหญ่บ้านแล้วเลือกกำนันตำบลกองทูล อยู่ได้ประมาณ 2 ปี ก็เสียชีวิต คือถูกปองร้ายโดนยิงตาย ได้มีการเลือกตั้งกำนันใหม่ ซึ่งได้ผู้ใหญ่จำปา วิบูลย์ศิลป์ เป็นกำนันตำบลกองทูล

ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2510 มีการแยกตั้งหมู่บ้านจากหมู่ที่ 4 เก่าทุกวันนี้ หมู่ที่ 5 บ้านประดู่หรือสระหลวง มีผู้ใหญ่ แก้ว (ได้เป็นผู้ใหญ่คนแรก) หมู่ที่ 6 บ้านโนนมะกอก ได้ผู้ใหญ่ ใจบุญ อินทร (ได้เป็นผู้ใหญ่คนแรก) หมู่ที่ 7 บ้านคลองศรีเทพเหนือ (ได้ผู้ใหญ่ยัง ศรีวิชัย) หมู่ที่ 8 บ้านคลองศรีเทพใต้ (ได้ผู้ใหญ่ล้าน เกศามูล) หมู่ที่ 9 บ้านคลองยาง (ได้ผู้ใหญ่ลบ) หมู่ที่ 10 บ้านน้ำเขียว หมู่ที่ 11) บ้านเนินมะเกลือ (ได้ผู้ใหญ่แสวง สว่าง พักต์) หมู่ที่ 12 บ้านสะพานกลางดง (ได้ผู้ใหญ่ มณี สรรค์พงษ์) หมู่ที่ 13 บ้านท่าทอง-กองทูล (ได้ผู้ใหญ่เลี่ยม กฤตเมือง) หมู่ที่ 14 บ้านเนินพัฒนา ผู้ใหญ่ถูกยิงตาย ตำบลกองทูลมี 14 หมู่บ้าน

ประมาณ 2520 นายสมพร ไม้สูง ได้ลงเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน การเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน มี 2 วิธีคือ การเลือกตั้งลงคะแนนแบบลับ และวิธีการเลือกตั้งแบบเปิดเผย ซึ่งได้วิธีการเลือกตั้งแบบเปิดเผย โดยการยกมือ โดยต้องมีผู้เสนอชื่อและมีผู้รับรอง แยกนั่งอยู่คนละเสาศาลา ถ้าชอบหรือเลือกคนไหนก็ให้ไปนั่งกับคนนั้น ผลปรากฏว่ามีคนนั่งกับนายสมพร ไม้สูง ประมาณ 70 คน และชนะการเลือกตั้งได้เป็นผู้ใหญ่บ้าน และได้ลงเลือกตั้งกำนันต่อในเดือนนั้น มีผู้สมัคร 4 คน และผลการเลือกตั้งก็ได้ผู้ใหญ่สมพร ไม้สูง เป็นกำนันตำบลกองทูล เมื่อเดือนตุลาคม 2522 ปฏิบัติหน้าที่ ต่อมา มีการแยกหมู่บ้านใหม่เป็นหมู่ที่ 15 บ้านหนองบัวทอง ผู้ใหญ่ทองใบ ต่อมาอีก 1 ปีขอแยกหมู่ที่ 16 บ้านลำพาด และแยกหมู่ที่ 17 บ้านนาประดู่ (หรือวัดป่าวิมุตตาราม) ได้ผู้ใหญ่

ราชบุตร ต่อมาได้แยกหมู่ที่ 18 บ้านหนองไผ่ใต้ (หรือหมู่ที่ 1 ในตอนนั้น) ครบสิบ พ.ศ. 2532 ผู้ใหญ่บ้านและอดีตกำนันมาแยกตำบลหนองไผ่และตำบลกองทุล ไปกรมการปกครอง และได้ดำเนินการผ่านในปีนั้นเลย และได้กำนันสมพร ไม้สูง เป็นกำนันตำบลหนองไผ่คนแรก

ต่อมาตำบลหนองไผ่ได้ปรับหมู่บ้านใหม่ ในปี 2532 ดังนี้ หมู่ที่ 1 บ้านหนองไผ่ (เปลี่ยนจากหมู่ที่ 18) หมู่ที่ 2 บ้านพงษ์เพชร หมู่ที่ 3 บ้านสะพานกลางดง (เปลี่ยนจากหมู่ที่ 12) หมู่ที่ 4 บ้านหนองไผ่ (ไม่เปลี่ยน) หมู่ที่ 5 บ้านประดู่ หมู่ที่ 6 บ้านเนินมะกอก (ไม่เปลี่ยน) หมู่ที่ 7 บ้านหนองไผ่เหนือ (ไม่เปลี่ยน) หมู่ที่ 8 บ้านคลองศรีเทพ หมู่ที่ 9 บ้านคลองยาง หมู่ที่ 10 บ้านลำพาด (เดิมหมู่ที่ 16) ต่อมาปี 2534 แยกหมู่ที่ 5 เป็นหมู่ที่ 11 บ้านไผ่แก้ว ต่อมา ปี 2535 แยกหมู่ที่ 9 เป็นหมู่ที่ 12 บ้านพรประเสริฐ ต่อมาปี 2536 แยกหมู่ที่ 2 เป็นหมู่ที่ 13 บ้านโคกประดู่

ต่อมาปี 2537 แยกหมู่ที่ 3 เป็นหมู่ที่ 14 บ้านเขาดิน

ต่อมาปี 2542 ได้แยกหมู่ที่ 8 เป็นหมู่ที่ 15 บ้านหนองแขม

กำนันสมพร ไม้สูง เป็นกำนันตำบลกองทุล 10 ปี และเป็นกำนันตำบลหนองไผ่ 15 ปี

ต่อมาเป็นกำนันดาอุดคาน มาคาน 5 ปี

กำนันสง่า กาสา 3 ปี

และปัจจุบัน กำนันประทวน โตไกรลักษณ์

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”

ณ มูลนิธิหนองไผ่สงเคราะห์

15 กรกฎาคม 2556

.....
1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางกาญจนา ลอเสถียรกุล อายุ 74 ปี บ้านเลขที่ 744 หมู่ที่ 6 ตำบลหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 มาอยู่ได้ 45 ปี ย้ายมาจาก อำเภอบ้านนา จังหวัดนครนายก เพื่อประกอบอาชีพค้าขายของเบ็ดเตล็ด

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะเป็นอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของอำเภอนองไผ่มีลักษณะเป็นพื้นที่สูงกว่าที่อื่น ๆ มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ ฝนตกตามฤดูกาล ลมฟ้า ลมฝน ก็แรงมากพัดเอาหลังคาหลุดไปเยอะ มีหน่วยมาลาเรีย พ่นยาตามบ้านเพราะยุ่งเยอะมากและซุกซม มีไข้เลือดออก มาอยู่แรกๆ เดือดร้อนเรื่องน้ำมาก และน้ำก็ขุ่น ต้องต้มน้ำกิน ไม่มีน้ำบาดาล น้ำประปาก็ไม่มี แต่น้ำบาดาลจะมีเป็นบางหลัง แต่จำเป็นต้องซื้อน้ำใช้ ซื้อเป็นถังบ้างปั๊มบ้าง ถึงละ 10 บาท ถ้าเป็นปั๊ม ๆ ละ 1 บาท มีน้ำตกซับชมพู และมีเขื่อนคลองยางที่หลัง

4. ชื่อหนองไผ่ มีที่มาอย่างไร

ชื่อของหนองไผ่ มีที่มา จากสระน้ำเล็ก ๆ และมาแต่งเติมให้ใหญ่ขึ้นจนกลายเป็นสระหลวงแต่ก่อนมีบ้านไม้ไม่มีบ้านตึก ตึกหลังแรกของหนองไผ่ คือ ร้านรุ่งโรจน์พาณิชย์ ปี 2523 เกิดไฟไหม้บ้านไม้ห้องแถวหลังร้านรุ่งโรจน์ แถวนั้นก็เป็นตลาดสด สมัยก่อนมีโรงหนังอยู่แถวศาลเจ้าพ่อ ชื่อโรงหนังคิง แต่โดนไฟไหม้ไปหมดแล้ว แต่ปัจจุบันสร้างเป็นตึกไปหมดแล้ว สมัยก่อนมีโรงแรมเพชรทองไท โรงแรมแปะอิง และมีโรงฆ่าสัตว์เจ้าของโรงฆ่าสัตว์เป็นแขก อยู่หลังตลาดสดก่อนถึง วัดหนองไผ่คนสมัยก่อนนิยมกินเนื้อวัว

5. การคมนาคมของหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

การคมนาคมของหนองไผ่ตอนที่ย้ายย้ายมาอยู่แรกๆ ถนนเป็นดินลูกรัง สมัยก่อนไม่มีรถใช้ล้อเกวียนในการลากฟืนไร่ สมัยก่อนรถเข้ากรุงเทพเป็นรถเมล์แดง 30 ที่นั่งต่อมาถนนลาดยาง ฝรั่งเป็นผู้สร้าง มีผู้คนล้มตายพอสมควร

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อไร (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

ตอนที่ย้ายย้ายเข้ามา มีแต่ อ.นามัย โรงพัก โรงเรียน อยู่แล้วทีหลังค่อยมาพัฒนาเป็นโรงพยาบาล

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ ไสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

ประเพณีวัฒนธรรม มีมาก่อนที่ย้ายจะย้ายเข้ามาอยู่ วัดหนองไผ่ สมัยก่อนเป็นวัดเล็ก ๆ ศาลาก็เป็นไม้เก่า ๆ ฝุๆ แล้วก็ลื้อทำใหม่เป็นศาลาในปัจจุบัน งานบวชก็แล้วแต่จะจัดบางคนจัดใหญ่โต บางคนจัดเล็ก บางคนก็โกนหัวเข้าวัดเลย งานจั่วแต่ก่อนมี ปีละ 2 ครั้ง ปัจจุบันลดเหลือครั้งเดียว และมีการจัดงานวันเกิดเจ้าพ่อ แต่ก่อนศาลเจ้าพ่อมูลนิธิเล็ก ๆ ต่อมาได้สร้างใหม่ทำให้อุใหญ่ขึ้นและสวยงามประตูละครเจ้าพ่อก็ทำใหม่ งานศพเป็นการเผาแบบเชิงตะกอน

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ณ มูลนิธิหนองไผ่สงเคราะห์
15 กรกฎาคม 2556

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายณัฐวุฒิ (เฮียเหลียว) ทวีชัยไพศาลกุล อายุ 63 ปี อยู่บ้านเลขที่ 212 หมู่ที่ 8 ตำบลหนองไผ่
อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

ย้ายมาอยู่ที่อำเภอหนองไผ่ในปี พ.ศ. 2511 มาอยู่ได้ 45 ปี ย้ายมาจากจังหวัดชลบุรี มาทำอาชีพค้าขาย (ปั่นน้ำมัน)

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะเป็นอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของชุมชนหนองไผ่มีลักษณะเป็นป่า มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่ามากมาย
เช่น เก้ง กวาง กระต่าย และเสือ แหล่งน้ำที่ใช้กันก็จะจะเป็นบริเวณสระหลวงที่ดินในสมัยนั้นยังไม่มีมูลค่า มีราคา
ถูกมาก บางทีก็ยกให้กันฟรี ๆ ถ้าจับจองก็ต้องถางป่ากันเองเพื่อที่จะจับจองเป็นที่ของตนเอง

4. ชื่อหนองไผ่ มีที่มาอย่างไร

ชื่อหนองไผ่มีที่มา คือ ตรงบริเวณสระหลวงเป็นหนองน้ำเล็กๆ เพื่อใช้ในการดื่มกินของผู้คน และสัตว์ป่า
จึงตั้งชื่อตามภูมิประเทศเสียเลย แต่เดิมจะเป็นหนองน้ำเล็ก ๆ ต่อมารัฐบาลได้ดำเนินการตกแต่งรอบๆ สระหลวง
จุดประสงค์คือ ถ้าเกิดอัคคีภัยก็นำน้ำจากสระหลวงไปช่วยเหลือได้ทันที

5. การคมนาคมของหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

การคมนาคมของอำเภอหนองไผ่เดิมเป็นถนนลูกรังฝุ่นแดงและเริ่มมีการสร้างถนนเมื่อปี พ.ศ. 2512 เป็น
ถนนลาดยาง

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อไร (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

สถานที่ราชการมีมาก่อนปี พ.ศ. 2511 แล้ว ตอนนั้นยังเป็นกิ่งอำเภอตอนกลางปี 2511 ก็เป็นอำเภอผู้คนที่เข้ามา
อาศัยอยู่มาจากต่างถิ่น ทำให้เกิดการขัดแย้งในเรื่องการค้าขายจึงทำให้มีการฆ่ากันมาก ผู้คนสมัยนั้นดูมาก เรียกว่า “เสือ”
เพราะต่างคนต่างมาเจอกันก็ไม่เข้าใจกันก็เกิดการทำร้ายร่างกายกันมากมายและยิงกันกลางวันแสบ ๆ บริเวณหน้าวัดหนองไผ่
วันไหนที่มีหนังกลางแปลง ต้องมีคนตายเสมอ และมีโรงหนังขนาดที่ใกล้เคียงกันหลายโรงและก็จะมีความกันตลอด ผู้คนที่ย้าย
มาอยู่ส่วนมากจะเป็นคนมาจากสุพรรณบุรี พิจิตร น่าน และมาจากภาคอีสาน

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ โสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

เนื่องจากหนองไผ่เป็นอำเภอที่มีผู้คนย้ายมาจากหลายที่เข้ามาอยู่อาศัย จึงไม่ค่อยมีประเพณีที่เป็นของ
อำเภอหนองไผ่โดยตรง ส่วนงานบวชมีมาตั้งแต่โบราณแล้ว และคนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ส่วนงานแต่ง
สมัยก่อน และย้อนหลังไป 10-20 ปี จะมีงานจิ้ว 2 ครั้ง คือต้นปี และท้ายปีสาเหตุที่ลดเหลือ ครั้งเดียวก็เพราะ

ต้นปีก็มีพายุฝนรุนแรง ทำให้งานจั่วเสียหาย แต่ก่อนจัดงานจั่วที่อำเภอก็เพราะตอนนั้นศาลเจ้ายังไม่พร้อมสร้างไม่เสร็จ และในปี 2552 ก็ย้ายไปที่ศาลเจ้า สาเหตุที่มีศาลเจ้าก็เพราะคนที่อพยพเข้ามาส่วนใหญ่เป็นคนจีน ส่วนงานแต่งในสมัยก่อนนั้นมีการแห่ขันหมากเหมือนในปัจจุบัน ถ้าเป็นคนจีนก็จะให้เจ้าบ่าวเจ้าสาวไปไหว้ศาลเจ้า พอตอนเย็นก็มีพิธียกน้ำชาเป็นกลอุบายเพื่อให้เจ้าสาวได้รู้จักกับญาติเจ้าบ่าวมากขึ้นพอเจ้าสาวยกน้ำชาไปให้ญาติเจ้าบ่าว ญาติเจ้าบ่าวก็จะดื่ม แล้วก็ให้อั่งเปากับเจ้าสาว ส่วนการละเล่นจะมีลูกช่วง กระโดดเชือก และก่อเจดีย์ทราย

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ณ มูลนิธิหนองไผ่สงเคราะห์
15 กรกฎาคม 2556

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายอนันต์ จงวัฒนานุกูล อายุ 72 ปี อยู่บ้านเลขที่ 837 หมู่ที่ 6 ตำบลหนองไผ่ อำเภอนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

ย้ายมาอยู่ที่ชุมชนหนองไผ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2511 มาอยู่ 45 ปี ย้ายมาจากจังหวัดชัยนาท มาประกอบอาชีพค้าขาย (ร้านศิริชัย) พี่สาวเป็นคนชวนมาอยู่ เพราะดินดี อุดมสมบูรณ์ การค้าขายดี

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะเป็นอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของชุมชนหนองไผ่แต่เดิมมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ สถานีตำรวจยังเป็นป่า ฝนตกต้องตามฤดูกาล น้ำกินต้องซื้อจากคลองศรีเทพไฟฟ้าไม่มี ประปาไม่มี อาหารการกินคือหาในพื้นที่หรือตลาดสด อยู่ที่นี่เดิมเมื่อก่อนเป็นไม้ และเกิดไฟไหม้จึงสร้างใหม่หมด

4. ชื่อหนองไผ่ มีที่มาอย่างไร

ชื่อหนองไผ่มีจุดกำเนิดอยู่ที่สระหลวงเพราะตรงนั้นมีต้นไผ่เยอะ

5. การคมนาคมของหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

การคมนาคมของชุมชนหนองไผ่ แต่ก่อนถนนเป็นดินลูกรัง การเดินทางก็ลำบากก็เพิ่งสร้างยังไม่เสร็จเมื่อก่อนใช้เรือ ต่อรถยนต์

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อไร (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

เมื่อย้ายมาอยู่หนองไผ่มีสถานที่ราชการแล้ว เช่น มีสถานีตำรวจ มีโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่ มีสถานีอนามัยชั้นเดียว หมออุซงค์ ยังไม่มีโรงพยาบาล เมื่อก่อนมีการฆ่ากันตายบ่อยเพราะแย่งที่ดิน มาเพียเยอะ มีโรงหนัง บัตรละ 20 บาท แต่เจ้าของตายเพราะโดนยิง

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ ศาสนา การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

ที่วัดหนองไผ่จะมีงานประจำปีเป็นประจำปีเป็นประเพณี ประเพณีวัฒนธรรมไม่ค่อยมี แต่มาสร้างใหม่ที่หลัง ผสมกันให้เกิดขึ้นมา การสื่อสารใช้จดหมายลงทะเบียน จะได้รับ 7 วัน 10 ปีก่อนถึงมีโทรศัพท์ใช้ แต่ถ้าจะโทรต้องไปที่ทำการไปรษณีย์ นาทีละ 10-20 บาท

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556

.....
ชื่อผู้ให้ข้อมูล : นางสาวสมนึก ศรีบุรินทร์ ชุมชนที่ 7

ย้ายมาปี 2500 จากอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ย้ายมาอยู่ตอนลูกคนแรกอายุ 1 ขวบ
ปัจจุบันอายุ 77 ปี สละทองเป็นหนองควาย มีบ่อน้ำ ตอนที่มาอยู่ใหม่ ๆ มีบ้านอยู่ 4-5 หลังหมู่บ้านเป็นป่า
ไผ่เพชร วดหนองไผ่มีแล้วมีภูอยู่ 1 หลัง หลังวัดหนองไผ่มีคลองน้ำที่สามารถตักน้ำนำมากินได้ ตรงที่ตั้ง
อำเภอเป็นป่าไม้ใหญ่ บริเวณตลาดนายมานิตเป็นป่า บ่อลูกรัง ถนนเป็นถนนลูกรังเล็กๆ มีป่าไผ่คลุม 2 ข้าง
ทาง มีสัตว์ป่ามากมาย เมื่อก่อนการที่หนุ่มสาวชอบกันก็ไปขอแล้วก็อยู่ด้วยกัน งานบวชจัดแบบง่าย ๆ ข้าว
หม้อแกงหม้อ แล้วก็ไปวัดโกนหัวเข้าโบสถ์ การคมนาคมไปมาหาสู่กันใช้รถจักรยาน ใช้ล้อเกวียนในการทำ
การขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ข้าวโพดราคาถังละ 7 บาท ข้าวเปลือกราคาถังละ 5 บาท เสื้อผ้าทอใส่เอง ปลูก
ฝ้ายเอง มีอุปกรณ์ทอผ้าเอง ผ้าที่ทอได้ใช้ตัดหม้อฮ่อม ตันครามมาตำแล้วเอาน้ำมาย้อมผ้าใส่ ตลาดหนองไผ่มี
ร้านค้าอยู่ 2 ร้าน คือ ร้านเจ๊กฮง ตรงธนาคารกรุงไทย และร้านเจ๊กซาน อยู่ตรงร้านสุนันทา โรงเรียนแรก คือ
โรงเรียนบ้านหนองไผ่ (อนุบาลหนองไผ่) สูงสุดถึง ป.7 ถ้าจะเรียนสูงกว่านั้นต้องไปเรียนที่ตัวจังหวัดเพชรบูรณ์
ตำบลหนองไผ่แยกมาจากตำบลกองทุล

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายภุชงค์ วีรพลิน อายุ 73 ปี บ้านเลขที่ 409 หมู่ที่ 3 ตำบลหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. 2511 มาอยู่ 45 ปี ย้ายมาจาก ธนบุรี ทำอาชีพรับราชการหมอ (ผู้อำนวยการคนแรก
ของโรงพยาบาลหนองไผ่ สถานีอนามัยหนองไผ่)

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

ยังไม่มีโรงพยาบาล ชื่อน้ำบาดาลแล้วใช้สารส้มแกว่งแล้วนำไปต้ม เดินทางจากกรุงเทพฯ 8-9 ชั่วโมง
ป่าไม้เยอะทำให้เกิดไข้เลือดออก

4. ชื่อหนองไผ่มีที่มาอย่างไร

บริเวณตลาดมีหนองอยู่ แล้วมีต้นไผ่แผ่ล้อมรอบ

5. การคมนาคมหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

ถนนเป็นถนนลูกรัง ไม่มีลาดยางขรุขระมาก ประมาณปี 2513 มีการสร้างถนนลาดยางเพื่อให้การ
คมนาคมมีความสะดวกและเจริญขึ้น

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อใด (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

2511 มีสถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ สถานีอนามัยเป็นอาคาร 2 ชั้น และมีโรงพยาบาลหนองไผ่แล้ว
ปี 2513 เป็นสถานีอนามัยชั้นหนึ่ง มีเครื่องมือครบเมื่อปี 2416

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ ไสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

ตอนแรกต้องต่อสู้กับเรื่องความเชื่อผีสาว ชาวบ้านสมัยก่อนถ้าป่วยจะรักษาด้วยการเป่า (ทางไสย
ศาสตร์) พิธีกรรมปกติคล้ายกับปัจจุบัน ความเชื่ออีกเรื่องคือ ตอนกลางคืนมักจะมีเสียงคนเดินอยู่ในอนามัย
ต่อมาได้ทำพิธีต่อหัวทำให้เสียงนั้นหายไป

การละเล่น มอญซ่อนผ้า ลูกช่วงใช้ในการจีบกัน

เกี่ยวกับหมอและการรักษาสถานีอนามัยเปลี่ยนเป็นศูนย์การแพทย์ หลังสร้างได้ 3 ปี หลังจากนั้นไม่
นานก็เปลี่ยนเป็นโรงพยาบาลหนองไผ่ หมอสามารถรักษาได้ทุกอย่าง เริ่มแรกความสัมพันธ์หมอกับคนไข้ยังม
ีการฟ้องร้องกันเกิดขึ้นนายอำเภอขณะนั้นที่สร้างสถานีอนามัย 2 ชั้น คือ นาย เปล่ง จุลเนตร

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556

.....

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางแก้ว ศรีบุรินทร์ อายุ 67 ปี บ้านเลขที่ 652 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

มาอยู่ที่หนองไผ่ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. 2503 มาอยู่ 53 ปี ย้ายมาจาก จังหวัดเลย ทำอาชีพรับจ้าง

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

เป็นป่า มีหนองน้ำ มีหมู่บ้านเล็ก มีป่าไผ่ มีสัตว์ป่า เช่น เสือ อาหารป่า เช่น หน่อไม้ เห็ด

4. ชื่อหนองไผ่มีที่มาอย่างไร

บริเวณตลาดมีหนองน้ำอยู่ แล้วมีต้นไผ่ล้อมรอบ

5. การคมนาคมหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

ถนนลูกรัง ไม่มีลาดยางขรุขระมาก ประมาณปี 2513 มีการสร้างถนนลาดยางเพื่อให้การคมนาคมมีความเจริญ

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อใด (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

เมื่อมาอยู่ยังไม่มีสถานที่ราชการ สถานที่ราชการเริ่มสร้างต่างๆ เมื่อ พ.ศ. 2506 และสร้างขึ้นเรื่อยๆ

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ ไสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

พ.ศ. 2503 ยังมีวัด มีบ้านเป็นกระท่อมมีพระมาอยู่ 2 องค์ เมื่อตั้งแต่มายู่ไม่มีพิธีกรรมต่างๆ แรกเริ่มมีขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อมาอยู่หนองไผ่ไม่มีสถานที่ราชการไม่มีประเพณีต่างๆ ต่างคนต่างทำมาหากินไม่มีคมนาคมต่างๆ ยายย้ายมาจาก อ.ด่านซ้าย จังหวัดเลย ย้ายมากับสามีสองคน การตั้งถิ่นฐานตัดไม้มาทำที่ดินไม่มีส่วนบุคคลอยากได้ก็จับจองเอา

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางสำราญ เขียวเปี่ยม อายุ 64 ปี บ้านเลขที่ 40/2 หมู่ที่ 5 ตำบลหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

มาอยู่ที่หนองไผ่ตั้งแต่เมื่อ พ.ศ. 2508 มาอยู่ 48 ปี ย้ายมาจาก ลพบุรี ทำอาชีพเกษตรกร

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

ป่าอุดมสมบูรณ์ แหล่งน้ำต้องไปหาบจากคลองศรีเทพน้ำบ่อซึม 1 ได้ 1 หาบ อาหารการกินตามป่าเก็บ
เห็ดกิน อาหารขาดแคลน

4. ชื่อหนองไผ่มีที่มาอย่างไร

มีหนองน้ำ ปัจจุบันคือสระหลวง มีกอไผ่ประมาณ 4-5 กอ ล้อมรอบหนองน้ำ

5. การคมนาคมหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

ถนนลูกรัง ไม่มีลาดยางขรุขระมาก ประมาณปี 2513 มีการสร้างถนนลาดยางเพื่อให้การคมนาคมมี
ความเจริญ

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อใด (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

2511 มีสถานีตำรวจ อำเภอ อนามัยอาคาร 2 ชั้น และมีโรงพยาบาลหนองไผ่แล้ว ปี 2513 เป็นสถานี
อนามัยชั้นหนึ่ง มีเครื่องมือครบเมื่อ ปี 2416

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ ไสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นายวิสูตร (กิมตัง) ไทยสิทธิเวช (แซ่เอี้ยะ) อายุ 66 ปี บ้านเลขที่ 2233 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองไผ่
จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

ย้ายมาอยู่หนองไผ่ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 มาอยู่ 53 ปี ย้ายมาจาก จังหวัดสุพรรณบุรี ทำอาชีพ ค้าขาย
(ขายกาแฟ , ของชำ)

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะเป็นอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

สมัยนั้นจะเป็นป่าทึบ มีแหล่งน้ำคือสระกลางหมู่บ้านก็คือสระหลวงในปัจจุบัน ถ้าเกิดหน้าแล้งถ้าใน
สระหมดก็จะไปหาน้ำ หรือ บริโภคอุปโภคบริเวณคลองศรีเทพ

4. ชื่อหนองไผ่ มีที่มาอย่างไร

เริ่มจากการมีสระน้ำและเริ่มมีต้นไม้เกิดขึ้นจึงเรียกว่าหนองไผ่ (เริ่มการแยกกิ่งอำเภอและหลังจากนั้น
5 ปี ก็เปลี่ยนเป็นอำเภอหนองไผ่) ขึ้นอยู่กับตำบลกองทุล

5. การคมนาคมของหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

เดินทางโดยใช้เกวียน หรือ รถยนต์ ใช้เกวียนเพื่อการขนย้ายสิ่งของ ส่วนมากจะเป็นเกวียนมากกว่า
รถยนต์ เพราะบ้านที่มีรถยนต์จะเป็นบ้านที่ค่อนข้างมีฐานะ การซื้อสินค้ามักจะเป็นการค้าที่สะพานหิน
ค่าแรงงานหญิง 8 บาท/คน ค่าแรงงานชาย 10 บาท/คน ข้าวแ่งจานละ 1 บาท

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อไร (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

เริ่มมีโรงเรียน คือ โรงเรียนบ้านหนองไผ่ หรือโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่ในปัจจุบันสมัยนั้นมีการเรียนถึง
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ โสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

ในสมัยนั้นก็เหมือนกับปัจจุบัน การละเล่นคือการเล่นลูกสะบ้าหรือคล้ายกับการเล่นลูกแก้วในสมัย
ปัจจุบัน หาซื้อได้ตามร้านขายยา

การคลอดบุตรสมัยนั้นไม่มีโรงพยาบาลหรือพยาบาลจะใช้หมอดำแยในการทำคลอด หนองไผ่มีความ
อุดมสมบูรณ์เป็นที่ลุ่ม ไม่ค่อยมีหมู่บ้าน การทำนามีก่อนการทำไร่จะปลูกข้าวเป็นส่วนมาก เพราะนำไปใช้

อุปโภคภายในครัวเรือน ชาวบ้านสมัยนั้นไม่ค่อยจะเดือดร้อน หากินตามธรรมชาติที่มีอยู่ สมัยก่อนใช้ลูกคิดในการคิดเลข ในสมัย 2515 เริ่มใช้เครื่องคิดเลข สมัยโบราณนักเรียนที่เรียนด้านพาณิชย์จะต้องใช้ลูกคิดในการคำนวณ ถนนเริ่มสร้างเมื่อ 2510 มีการสร้างหลายปี

ผู้ที่อพยพมาส่วนมากจะมาจาก จังหวัดเลย หล่มสัก หล่มเก่า หลังจากกลายเป็นชุมชนก็จะมีชาวจีนเข้ามาค้าขายและอพยพมาจากสงครามโลกเป็นส่วนมาก มาอยู่อาศัย การค้ามีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นไปตามลำดับ

ครอบครัวผู้ให้สัมภาษณ์ทำอาชีพเกษตรกร (เลี้ยงสัตว์ ทำไถตมโบราณขาย) และการเอาปลาเค็มของที่มีอยู่แล้วไปแลกข้าว การใช้ยาคือการลองผิดลองถูก การแต่งกายหญิงใส่ผ้าถุงใส่เสื้อคอกระเช้า ชายใส่กางเกงเสื้อหม้อฮ่อม

ทางด้านเศรษฐกิจในสมัยนั้นไม่มียาเสพติด จะมีครอบครัวค่อนข้างใหญ่ ชุมชนใหญ่พ่อค้าแม่ค้านำของออกมาขายกัน

บันทึกข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล

นางวนิดา โปร่งฟ้า อายุ 66 ปี และนางทองลีน โสประดิษฐ์ อายุ 61 ปี บ้านเลขที่ 200 หมู่ที่ 2 ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140

2. ย้ายมาอยู่ที่หนองไผ่เมื่อไหร่

ย้ายมาอยู่ที่อำเภอหนองไผ่ เมื่อ พ.ศ. 2495 ย้ายมาจาก อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ทำอาชีพ เกษตรกรรม

3. สภาพแวดล้อมภูมิประเทศของหนองไผ่มีลักษณะเป็นอย่างไร (ป่าไม้ แหล่งน้ำ อาหาร)

สภาพแวดล้อมของอำเภอหนองไผ่ ในสมัยก่อนมีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ แหล่งน้ำไม่ค่อยมี ต้องไปตักน้ำที่ คลองศรีเทพ อาหารมีตามฤดูกาล มีเห็ดเผาะ เห็ดจาวมะพร้าว เยอะมากมีโคกหลังสระหลวง เป็นป่าโคกแพะ มี ไม้เต็ง ไม้รัง ไม้พวง ไม้จิก มีชันย้อยลงมาจากต้น นำไม้ไปเคาะเอาชันมาขายเร็ว และยาคุตักน้ำ (กระถังน้ำ) สัตว์ ป่าชุกชุมมาก มีหมีป่า เก้ง กระซัง มีนกยูงเยอะมาก ธรรมชาติเดียวกับไก่ฟ้า ไข่เต่า หลังวัดโคกมีหนองน้ำปลาตุก เยอะมาก

4. ชื่อหนองไผ่ มีที่มาอย่างไร

ชื่อของอำเภอหนองไผ่ มาจากบริเวณสระหลวงในปัจจุบันมีหนองน้ำและมีกอไผ่ล้อมรอบ

5. การคมนาคมของหนองไผ่เริ่มแรกเป็นอย่างไร

การคมนาคมเป็นถนนลูกดินลูกรัง และทางล้อเกวียน เดิมหนองไผ่ขึ้นกับตำบลกองทุล อำเภอวิเชียรบุรี ตำบลนาเฉลียงขึ้นกับอำเภอเมือง

6. เริ่มมีสถานที่ราชการเมื่อไร (สถานีตำรวจ อำเภอ โรงพยาบาล โรงเรียน)

สถานที่ราชการของอำเภอหนองไผ่ คือ มีโรงเรียนประชาบาล ชื่อเปลี่ยนเป็นโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่ เดิมโรงเรียนอยู่ที่วัด มีอนามัยสุขศาลา (ปัจจุบัน คือ โรงพยาบาล) ต่อมา มีสถานีตำรวจ และแต่งตั้งเป็น กิ่งอำเภอหนองไผ่และอำเภอหนองไผ่ตามลำดับ

7. ประเพณีวัฒนธรรม (งานบวช งานแต่ง ความเชื่อ โสยศาสตร์ การละเล่น พิธีกรรมทางศาสนา)

ประเพณีวัฒนธรรม แต่ก่อนมีความเชื่อเรื่องเจ้าบ้าน หรือเจ้าที่ เดิมมีเจ้าแม่นางเงิน และเจ้าพ่อราก หวายอยู่ที่ตำบลกองทุล ชาวบ้านไปเชิญเจ้าพ่อรากหวายมาอยู่ที่บ้านก้านนพร การไหว้เจ้าบ้านชาวบ้านนำไป

คนละตัวแล้วเชิญมาอยู่ที่ต้นประดู่ เชิญมารักษาอำเภอหนองไผ่ เชื่อกันว่าเป็นพี่น้องกับเจ้าแม่นางเวิน และเปลี่ยนชื่อจากเจ้าพ่อรากหวาย เป็นเจ้าพ่อศรีเทพ

ภาคผนวก ก

ถนนบริเวณหน้าร้านเมืองทอง ปี พ.ศ. 2509

ร้านค้าในหนองไผ่เมื่อ 50 ปีก่อน

อาคารเรียนโรงเรียนบ้านหนองไผ่ยุคเริ่มก่อตั้ง

การก่อสร้างโรงเรียนบ้านหนองไผ่

อาคารเรียนโรงเรียนบ้านหนองไผ่ยุคต่อมา

ถนนสายหนองไผ่ – ท่าแดง

บรรยากาศตลาดหนองไผ่ในอดีต

ร้านค้าข้างธนาคารกรุงศรีอยุธยา

ถนนหน้าตลาดหนองไผ่

ประชาชนประท้วงหน้าที่ว่าการอำเภอหนองไผ่

ภาคผนวก ค

x

ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินงาน

นายทรงเดช สุขุมธรรมรัตน์ รองนายกเทศมนตรีตำบลหนองไผ่
ประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการดำเนินงาน

ประชุมคณะทำงานเพื่อติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงาน ณ ห้องโสตทัศนศึกษาโรงเรียนหนองไผ่

จัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 1 ชุมชนที่ 2 และชุมชนที่ 4
ณ บ้านลุงชาติ (ร้านอาหารธันวา)

เทศบาลตำบลหนองไผ่ “ยึดมั่นธรรมาภิบาลบริการเพื่อประชาชน”

จัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 3 ชุมชนที่ 6 และชุมชนที่ 8
ณ ศาลาวัดหนองไผ่พิทยาราม

จัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 5 และชุมชน 7
บริเวณบ้านลุงสำราญ ขานชัยภูมิ (ประธานชุมชน 7)

จัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
ชุมชนที่ 9 ชุมชนที่ 10 และชุมชนที่ 11
ณ หอประชุมโรงเรียนอนุบาลหนองไผ่

จัดเก็บข้อมูลจากคำบอกเล่าของผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
จากผู้ประกอบการอาชีพค้าขายในตลาดหนองไผ่ ณ มูลนิธิหนองไผ่สงเคราะห์

พิธีเปิดการจัดกิจกรรม

ตามโครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”
วันที่ 15 สิงหาคม 2556 ณ อาคารอนิจกรรมณ์ หน้าที่ว่าการอำเภอหนองไผ่

นายสิริชัย จันทรพัชรินทร์ นายกเทศมนตรีตำบลหนองไผ่ กล่าวรายงานและวัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม

นางนวลผจง สารีผล พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเพชรบูรณ์

ให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิด

นางนวลผจง สารีผล ประธานในพิธีลั่นฆ้องเป็นสัญญาณเปิดการจัดกิจกรรมตามโครงการสร้างสุขภาวะ
ให้ผู้สูงอายุ “ผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก”

เทศบาลตำบลหนองไผ่ “ยึดมั่นธรรมาภิบาลบริการเพื่อประชาชน”

นางนวลผจง สารีผล ประธานในพิธีเดินชมการจัดนิทรรศการย้อนยุค

นายวิสูตร(กิมตัง) ไทยสิทธิเวช เล่าประวัติการค้าขายในอดีต

นายวัฒนา เที้ยวพันธ์ นายอำเภอหนองไผ่ ดูภาพเหตุการณ์ในอดีตด้วยความสนใจ

สาธิตการตำข้าวในอดีต

สาธิตการฝัดข้าว

เทศบาลตำบลหนองไผ่ “ยึดมั่นธรรมาภิบาลบริการเพื่อประชาชน”

ผู้สูงอายุร่วมแสดง“รำวง” ซึ่งเป็นการละเล่นที่ให้ความอย่างสนุกสนานในอดีต

ผู้สูงอายุจากชุมชนต่างๆ เล่นประวัติความเป็นมาของหนองไผ่

นักเรียนโรงเรียนหนองไผ่ สอบถามประวัติความเป็นมาของหนองไผ่และบันทึกข้อมูลด้วยความตั้งใจ

สาธิตการเล่นมอญซ่อนผ้า การละเล่นที่สนุกสนานในสมัยก่อน

สาธิตการเล่นลูกช่วง การละเล่นชนิดหนึ่งของชายหนุ่มและหญิงสาวในอดีตช่วงวันตรุษ สงกรานต์

นายวิสูตร (กิมตัง) ไทยสิทธิเวช สาธิตการใช้ลูกคิด

นางสาวนิชดา พลตัน และนายยุทธนา นาอุดม พิธีกรผู้สร้างความสุขและเสียงหัวเราะให้ผู้สูงอายุ

สาธิตการหาบของขายในอดีต

ภาคผนวก ง

ตำนานหนองไผ่

จุดเริ่มต้น เดิมทีนั้น เป็นอย่างนี้
 เสือช้างหมี กวางเก้ง เต็มพงไพร
 การไปมา หาสุ่ ดูลำบาก
 รถถนน หนทางนั้น มันไม่ดี
 ขึ้นตรงกับ วิเชียรบุรี ชีชอบเขต
 ขอตึงกิ่ง แต่นั้นมา ตามตำนาน
 ปิศุณย์สี่ ตั้งกิ่งใหม่ ได้ฉลอง
 เป็นผู้นำ กิ่งใหม่ ไม่กังวล
 แยกเป็นกิ่ง ได้สามปี ดีใจใหญ่
 ความเป็นอยู่ ลำสัน เห็นทันตา
 แล้วเสร็จจับ จัดแจง แต่งเป็นเรื่อง
 กิ่งหนองไผ่ ดูโดดเด่น เป็นอำเภอ
 ไม่กี่วัน ก็เดือนปี ทานตอบรับ
 ด้วยภาพลักษณ์ กลวิธี ที่แยบยล
 ศุณย์หก ได้ส่งผ่าน การเสนอ
 ร.ต.ต.ประทวน สิทธิธูรณ์ หนุนพบเจอ
 เมื่อทุกอย่าง ลงตัวดี มีความสุข
 คนพลัดบ้าน เมืองมา หากินไกล
 มีหนองน้ำ มีกอไผ่ ได้คิดฝัน
 หนองไผ่คือ ไผ่ทอง ของแผ่นดิน
 ตำนานคือ เรื่องเก่า เล่าความหลัง
 จากผู้เฒ่า รู้เรื่องเก่า เล่ากันมา
 นี่แหละคือ ถิ่นกำเนิด ที่เกิดมา
 ร่วมความคิด ไม่แยกรา่ง ต่างเชิดชู

เป็นพื้นที่ ภูเขา เป็นนาไร่
 องค์กรใหญ่ แสนกันดาร น้ำไม่มี
 เพราะส่วนมาก เดินเท้าบุก ทุกถิ่นที่
 ล้อเกวียนนี้ มีเอาไว้ ได้ใช้งาน
 เป็นสาเหตุ ร่วมใจ ไปประสาน
 แยกหมู่บ้าน การซ้อนซ้ำ แยกตำบล
 ปลัดบุญ อมรบุตร ยอมรับไว้ ไม่คิดบ่น
 ประชาชน คนหนองไผ่ ได้เมตตา
 กิ่งหนองไผ่ ของเรานี้ ดีก้าวหน้า
 จึงปรึกษา เสนอสิ่ง ตั้งอำเภอ
 ส่งสารเสียง ป่าวร้อง ต้องเสนอ
 นำเสนอ รายงาน ผ่านเบื้องบน
 กิ่งขยับ เป็นอำเภอ เสนอผล
 ด้านชุมชน ทุกหมู่เหล่า เข้าใจกัน
 เป็นอำเภอ หนองไผ่ ตามไผ่ฝัน
 เป็นนายอำเภอ คนแรก อย่างมั่นใจ
 พ้นจากทุกข์ ความเรื่องรอง เริ่มผ่องใส
 มาอาศัย ที่หนองไผ่ ได้ทำกิน
 ตั้งชื่อนั้น ตามหัวใจ ไผ่ถวิล
 ชอบเขตถิ่น มีเสาหลัก ประจักษ์ตา
 ให้ผู้ฟังรับรู้ไว้ ไปศึกษา
 ป่าน้ำอา ยายย่า ตาและปู่
 กับคำว่า หนองไผ่ วิไลหรร
 เปิดประตู แผ่นดินทอง หนองไผ่เอย.

โดย...ไพรัช อนุมา/ประพันธ์

คำขวัญอำเภอหนองไผ่

สระหลวงคู่หนองไผ่ น้ำใสฝายคลองยาง พระปรางค์เก่าบ้านโพนัน วังโบสถ์ผ้าทอพื้นบ้าน
งามตระการน้ำตกซับชมภู

โดย...นายสงบ กองประดิษฐ์
อดีตหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอหนองไผ่

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้สูงอายุในชุมชนหนองไผ่
ผู้เล่าประวัติความเป็นมาของชุมชนหนองไผ่

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
1	นายภุชงค์ วีรพลิน	409 ม.3 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
2	นางวนิดา โปรงฟ้า	200 ม.3 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
3	นายศิริ ดวงดอกไม้	300 ม.16 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
4	นายอุทัย อุทัยไพศาลวงศ์	837 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
5	นางกาญจนา ลออเสถียรกุล	744 ม.6 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
6	นายวิสูตร ไทยสิทธิเวช	22/3 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
7	นายสิงห์ ทวีทรัพย์	574/2 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
8	นางสมนึก ศรีบุรินทร์	647 ม.4 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
9	นายอนันต์ จงวัฒนากุล	837 ม.6 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
10	นายรัฐวุฒิ ทวีไชยไพศาลกุล	212 ม.8 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
11	นางสมบัติ ศักดิ์สิทธิ์	1639 ม.7 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
12	นายมนตรี จันทรานุสนธิ์	844 ม.7 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
13	นายคล้าย ศรีบุรินทร์	432 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
14	นายทองคำ รุณทอง	40/2 หมู่ 14 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
15	นายชูชาติ สุขสมบูรณ์	ม.3 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
16	นางบังอร มีแก้ว	ม.1 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
17	นางสุนันทา หนูคุ้มทรัพย์	ม.5 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
18	นายสำราญ ขานชัยภูมิ	ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
19	นายสมพร ไม้สูง	ม.7 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
20	นางหอม จันทโยธี	ม.16 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
21	นายแสวง รุ่งสัมฤทธิ์	ม.3 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
22	ร.ต.ท.ปรีชา หนูคุ้มทรัพย์	ม.5 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
23	นายบุญเลิศ เนียมถนอม	ม.14 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
24	นายบุษบา ลาสาร	ม.7 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์

25	นางสงวน แก่นจันทร์หอม	ม.7 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
26	นางผายม บุญทอง	30/2 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
27	นางบุตรีดี วรรณพราหมณ์	108 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
28	นายเจื่อน พรานระวัง	1088 ม.16 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
29	นายบุญรัตน์ ลักษณะบุญ	375/5 ม.14 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
30	นายสำรวย บุญขุนนท์	1068 ม.6 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
31	นายหล้า ทีประสิทธิ์	14 ม.14 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
32	นายแสง รุ่งสำริด	1911 ม.3 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
33	นายอุ้ม บุญขจร	466 ม.14 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
34	นายบุญเกื้อ ไกรโชค	170 ม.5 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
35	นายแฝก ขจร	466 ม.14 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
36	นางบังอร มงคลกิติ	ผู้อำนวยการ ร.ร.อนุบาลบึงอ ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่
37	นางพลอย ประต๋อญาติ	ม.7 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
38	นางแก้ว ศรีบุรินทร์	653 ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
39	นายชาลี แนวบุตร	ม.11 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
40	นายสมศรี เสือดี	ม.5 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
41	นางสาวสุจิตตรา ตรีพิทักษ์	ม.5 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
42	นางสำราญ เขียวเปี่ยม	40/2 ม.5 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์
43	นายเพิ่มสิน ทักแก้ว	ม.3 ต.หนองไผ่ อ.หนองไผ่ จ.เพชรบูรณ์

คณะทำงาน

โครงการสร้างสุขภาวะให้ผู้สูงอายุ โดยผู้เฒ่าเล่าตำนาน ลูกหลานจดบันทึก

1.นายทรงเดช	สุขุมธรรมรัตน์	รองนายกเทศมนตรีตำบลหนองไผ่	ประธานคณะทำงาน
2.นายสุเมธ	จงใจมั่น	รองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองไผ่	คณะทำงาน
3.นายแหลมทอง	ศรีไพร	รองผู้อำนวยการโรงเรียนหนองไผ่	คณะทำงาน
4.นายสมปอง	ตาลเพชร	ครู โรงเรียนหนองไผ่	คณะทำงาน
5.นายศุภชัย	อานพรหม	ครู โรงเรียนหนองไผ่	คณะทำงาน
6.นางมณี	ด้วงนิล	ครู โรงเรียนหนองไผ่	คณะทำงาน
7.นายยุทธนา	นาอุดม	ครู โรงเรียนหนองไผ่	คณะทำงาน
8.นางสาวกุหลาบ	เพ็งสวัสดิ์	นักบริหารงานสวัสดิการสังคม 7	คณะทำงาน
9.นางสาวนิชชดา	พลตัน	นักวิชาการประชาสัมพันธ์ 6 ว	คณะทำงาน
10.นางสาวดวงเนตร	พรหมพิน	นักพัฒนาชุมชน 5	คณะทำงาน
11.นางนพร	สีทาสังข์	เจ้าพนักงานพัฒนาชุมชน 5	คณะทำงาน
12.นายเรวัตร	เฉลยจิต	นักข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์	คณะทำงาน
13.นางสาวปิยะวรรณ	พรหมขำ	นักข่าวหนังสือพิมพ์เดลินิวส์	คณะทำงาน
14.นายราเมธ	บงแก้ว	ผู้สื่อข่าวทีวีช่อง 5	คณะทำงาน
15.นางละไอ	คำแพ	ประธานชุมชน 1	คณะทำงาน
16.นายชูชาติ	สุขสมบูรณ์	กรรมการชมรมผู้สูงอายุ ทต.หนองไผ่	คณะทำงาน
17.นายสุวิวัฒน์	เอื้อสิริกุล	กรรมการชุมชน 3	คณะทำงาน
18.นายไพรัช	อนุมา	ประธานชุมชน 4	คณะทำงาน
19.นายสิงห์	ทวีทรัพย์	ประธานชมรมผู้สูงอายุ ทต.หนองไผ่	คณะทำงาน
20.นางสังวาล	จตุเวช	กรรมการชุมชน 6	คณะทำงาน

21.นายสำราญ	ชานชัยภูมิ	ประธานชุมชน 7	คณะทำงาน
22.นางภิตินันท์	ยอดดี	กรรมการชุมชน 8	คณะทำงาน
23.นางสำเนียง	นาป้อม	ประธานชุมชน 9	คณะทำงาน
24.นายจวน	มณีโชติ	กรรมการชมรมผู้สูงอายุ ทต.หนองไผ่	คณะทำงาน
25.นายประดับ	แย้มยิ้ม	กรรมการชมรมผู้สูงอายุ ทต.หนองไผ่	คณะทำงาน
26.นางยุพิน	มงคลวัตร	กรรมการชุมชน 9	คณะทำงาน
27.นายศิริชัย	บุญศรี	ประธานชุมชน 2	คณะทำงาน
28.นายสิริชัย	จันทร์พัชรินทร์	นายกเทศมนตรีตำบลหนองไผ่	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
29.นายวีระ	จันทร์เพ็ญ	ปลัดเทศบาลตำบลหนองไผ่	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
30.สมาชิกเทศบาลตำบลหนองไผ่			ที่ปรึกษาคณะทำงาน